

30/5/57

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5 వ తేది గురువారము } No. 4
సంపుటము. ౪. } పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౪. } సంచిక ౪

నోటీసు.

కొత్తగా రయిసుమిల్కు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.

నెకండుహండు హైస్పిక్, అలజ్జాండరు
యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
సిగ్గుముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలండరు స్టోకు 36 అం॥ 25
గట్టముల పవరు పెట్టెలు 10 అడుగులు.

స్టీను 16 అం॥ నురమతుల అనసరము
లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
చేయుచున్నది. (738)

వలయు వారు యీ క్రింది ఆడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
గండి బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫెయిటరు.
శ్రీ లక్ష్మీకృపిణి రాయసు మిల్లు, రాజమండ్రి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మనవి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిల్
రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యుండినట్లంచి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ నంబెదము. కావున వి. పి. వెకమును
చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యనవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు
వగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయిన
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయుకుండ ప్రార్థితులు.
పత్రికాధిపతి.

A Magic Cure for Scorpion Sting. సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(ఓజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
దుఃఖమునో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారికి రూ 100 ఇవాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ
వలసిన ఔషధము. ఆంగ్ల,
యూనాని, దేశీయవైద్యులచేత
క్షణించబడియున్నది ఎన్ని దినము
లందును గుణము మారుదు,
లేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక,
కుక్క, నామ, జుట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులను నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0
పోస్టేజి 0.8-0. 1 డబ్బా పాకెట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి తలు.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవాలి.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
మినహామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశ మేష్ట్రీ వీధి, సాకారుపేటస్ట్రీట్, మదరాసు.

అద్భుతనివారిణి. 126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో ట్రానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీను
లకును నికము
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్వరము
తక్కువగను,
మెదడు నిష్క్ర
మమునకు,
పనియందెంతమాత్ర మిచ్చ లేకుండుట, నిస్వప్న బలహీనులు.
జ్వరము, కుష్మందము పోగొట్టుట. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, చునోవ్యాపకులకు మొద
లగు వారికి ప్రశస్త మైనదనుడు; బలమును గలిగించును. అనేక
తేలమందిమందులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ వేరీదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోద్రుల ఒకమారు పరీక్షింపుము.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0
కవీనము! కవీనము!!

త్వరలో! వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

ముద్రితమగుచున్నది.
నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును
ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.
ఏప్రియలు మొదటివారములో వెలువడగలదు.
కాగితముల కఠిన్వనం కేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుంటువలన కలయువారు
వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రూ 2-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము
దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?
144 ఫుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన
మానవ గడియారమును రిచేరుచేయుటకు చేర్చుకొన
వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.
రాజవైద్య నాగాయణజీ కేశవజీ,
188 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము
అంగ్లమును కాశ్మీరీయునుపాండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అంగ్లభాషయును కంఠజేసి
కేరీరసాధ్యమును బృథగ్భాషయును అయ్యున్నదిని ఇప్పించు
ను. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టువారి
యకుమే భరించుపంపెదము. వెంటనే వ్రాయును.
219 వైద్యశాస్త్ర ముఖ్యోపాధ్యక్ష గోవిందజీ,
అతంతగిగూ కోవగూలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు
ఆటోమోటివ్ బహారే
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆల్కహాల్ సాగాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము జూర్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందన
వసము మధ్యలోనుంటే మంచి సుఖముగా వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆటోమోటివ్ బహారే యొక్కవాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
వెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0. 8-0 } వి. పి. కాకి
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0.12.0 } రూ. 0.4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రశ్నకము.
ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ
నెం 155, బొమ్మనగోడ, వీధి, తాంబూనూరు.
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పునదేత్తం మూర్తి,
చైనాబజారురోడ్, మదరాసు.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

వైశ్యవృద్ధి ప్రయోగశాల దండగా ఏప్రిల్ 1 నెల అయినదంతే గురువారమునాడు రావుబహద్దరు కందుకూరి పి. శేరిలింగంపల్లి పంతులు గారి, కలువది తొమ్మిది సంవత్సరములు నిండి డెబ్బదశ సంవత్సరము ప్రారంభమైనందున నాటి సాయంకాలము నాలుగు గంటలవరకు వారు తమ కృతజ్ఞతను దెలుపుచు మిత్రులతో గలిసి యాశ్వర ప్రార్థనము చేసిరి.

ఒక సంవత్సరమునుండి ధర్మచరము నందే నేత వలన జీవించుచుండిన తాడిపత్రి వాస్తవ్యుడొకడు తాడిపత్రి యందలి స్వగృహమును విక్రయించి గతనెల 28 తేది మధ్యాహ్నమున ధర్మచరమునకు వచ్చెను. అతడు స్వబంధువులను తిదిత ప్నే హితులను సన్మానింపఁ దలంచి కాఁజూలు నిరుచి రూపాయలవరకు వెచ్చించి వారికి బాగుగాఁ గల్గుద్రావించిరి. గ్రామియే అతడు స్వగ్రామమునకు వెళ్ళుచుండెనట! అతనియొద్ద వైకమధికము గానుండు నెఱింగిన దుష్టులు నలుగురుతోవలె నాపథికుని బాగుగాఁ జేసి వాడొక ముఁగువలె రూపాయల నవహరించుకొని నెల్ల నారని తెలియుచున్నది. శాంఖం డాసంగలని పోలీసువారి యెదుట కుంజు నెట్టుకొనెను. ప్రకృతియు ముగ్గురు ముద్దాయాలు పట్టువడిరి.

ధర్మచరమునుండి ఒక విశేషముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ధర్మచరము వక్రకులలో రెండు గుంపులు గలవు. ఇరుతెగల వారును వాడొక పది సంవత్సరములనుండి యెడతెగక ఆస్యోగ్యము కలహించుకొనుచు న్యాయస్థానముల కెక్కుచుండిరి. ఇందువలన నమిత ధనవ్యయము నత్యంత మనోవ్యాధులము మీరు బొందుచుండిన ప్రసిద్ధలాభములు. ఇట్లు దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచుండిన నీరై వైమవ్యభావము జాత్యంతరముల వారిలోఁ గూడఁ బ్రాకఁ బ్రారంభించినది. ఈకారణముచే గత సోమవారము సాయంత్ర ముఱుగంటలు మొదలు మంగళవాక్ ముదము మేడుంటుల వఱకు నీయూరి యంగళ్ల వాడయం దేకధారగా శిలావృక్షము వుదిన దంట! ప్రకృతి మోఁకల్లగుల నడచు నిమిత్తమై అనంతపురమునుండి రిజర్వు పోలీసు రమ్మింపఁబడినది.

నెల్లూరిలోని మిషన్ హైస్కూలు ప్రాచీనవిద్యార్థుల సంఘముయొక్క మాడవ వార్షికోత్సవము 21 వ తేదీని జరుగును. క్రిందటి సంవత్సరము, రాజమహేంద్రవరం పురవాసులగు న్యాయపతి కుప్పారావు పంతులు బి. ఎ., బి. యల్., గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జనుప్రదముగ జరిగి, కీర్తి శేషులయిన మాకోమిల్లను దొంగగారి రంగులపట్టుము ప్రదర్శించిరి. ఈసంవత్సరము ప్రాచీన విద్యార్థులలో నొకరగు డబ్ల్యు. యల్. వేంకట్రామయ్యగారు, బి. ఏ., బి. యల్. మండల న్యాయాధిపతి, సభకు అగ్రాసవాధిపతిగ నుండునటుల తీర్మానించిరి. ఈతీయు కలయు ద్రవ్యము కనాఁబగు నేని కీర్తిశేషులయిన కృష్ణస్వామిశిల్పగారి భాగముయు ప్రదర్శింపబడును. ప్రాచీన విద్యార్థుల కందఱకును లాభకరమగు నట్లుగా, కొన్ని విషయములు ఈసంవత్సరము సభలో ఆలోచనకు తెచ్చెదను. ప్రాచీన విద్యార్థి లందఱును భాయాపటము నకుగాను, సభ జనుప్రదముగ జరుగుటకు గాను విరాళము లొసంగ కలయునని సంఘకార్యదర్శి కోరుచున్నాడు.

బందరులోని విద్యానికేదిక ప్రజల కక్షకు సంఘము వారిచే హాసాభివృద్ధులగు పాఠశాలల 9వ వార్షికోత్సవము 2వ సప్తాహ్ని యిశ్చేష్టయై డబ్ల్యు. బి. క్రై గారి అగ్రాసవాధిపతిత్వము క్రింద సంవత్సరము వాడు జరిగినది. ప్రభుత్వము వారి సహాయము వలనను పురవాసుల సహాయము వలనను సంఘమునకు నిరుగు రు 4044-1-3 వరూలయిన వనియు, 2043-0-0 ఖర్చయిన వనియు, నందులో లోక ప్రభావములగు శ్రీ బకోడా మహాదాజీగారు కరుణతో నొసంగిన 2000-0-0 రూపాయలను ఏకీకృత ల్యాంకులో రు 5-1-3 లు సంఘమునకు నిరంతరము ననియు కార్యదర్శి తమ రిపోర్టునందు తెలిపిరి. కృష్ణా జిల్లాకలెక్టరు గారును, మ్యూనిసిపల్ సంఘము వారును, 27,50 పెండ్లి విశేషములను పాఠశాలలభవ నిర్మాణమునకై కంట్రీబ్యూట్ చేసిరి. ఉపన్యాసములు ముగిసిన వెనుక సంఘము పక్షమున 'తేదీని, హనుమంత రావు పంతులుగారి అగ్రాసవాధిపతి గారికి తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించిరి. తరువాత సభ ముగిసినది.

చెన్నపురి శాసనసభ

(1)

తృతీయదిన సమావేశము.

నిన్ను (4-4-17) గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరల సభ్యులు సమావేశమైరి.

క్రొత్త జనరలు హాస్పిటాలు.

చెన్నపురిలో క్రొత్త జనరలు హాస్పిటాలును కట్టుటను గూర్చి తీర్మానమునుమా||ఎం||రామచంద్రరావుగారు పాదించి పలసి యుండెను. అనధికారసభ్యులు తీర్మానముల నుపపాదించుటవలన ఇతరులకు కాలవ్యయమును శ్రమయును కలుగజేయుచున్నారని గవర్నరుగారు మంగళవారమునాడు నుడివరి. విషయములను దొరతనమువారికి తెలియజేయుట, అనధికార సభ్యుల తలంపు గాని కాలవ్యయము చేయుట వారి తలంపు గాదు గాన నేనిపు డే తీర్మానము నుపపాదించగోరను. మే నెలలో నుపపాదించెదను. ఇది నేనొక ఖండముగా నుడువుట లేదు. అని మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారు నుడివరి.

గూ|| సభ్యులిట్లు చెప్పట ఆశాశ్రీయమని నుడువుట నావిధి. నేను అధ్యక్షుని భారమును గవర్నరుభారమును గూడ నిర్వహింపఁజేయున్నది. నేనధికార అనధికార సభ్యులందరి పట్లను నిష్పక్షికముగ మెలగలేను. వృధాగవర్చ పెంచుట వలన ఫలములేదని గవర్నరుగారనిరి. తీర్మానము వదలుకొనబడెను.

నీటితీరువాయి శాసనము:—1865వసంవత్సరపు శాసనము ప్రకారము పనిఎట్లు జరుగుచున్నదో పరికించుటకు అధికారులు ననధికారులగుల సంఘము నేర్పరచవలెను అని మా|| రంగాచారిగారి లోక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఈపక్షము అనవసరముగా వేయుచున్నారు. దీని వలన దావాలు కలుగుచున్నవి. 16 దావాలులో దొరతనము వారు ఓడిరి. దొరతనమువారు లేని అధికారమును చెలాయించ జూచుచున్నారని ఒక తీర్పులో న్యాయ ఓట్లకీట్లగారు నుడివియున్నారు. గాన దీనిగురించి ఆలోచించవలెనని ఆచార్యులుగారనిరి.

మా|| మార్యనారాయణరావు గారి తీర్మానము ననువదించిరి. నాకు చాలా అనుభవము గలను. చాల కఠినమగుచగ్య జరుపబడు చున్నది. మొదటి యుద్ధేకము విస్తరింపబడినదని నుడివిరి.

రెట్టికె రెట్టిపుచ్చుకొనుటకు దొరతనము వారికధికారమున్ననువారు పుచ్చుకొనుటలేదు. కాశ్యమె చటనులేదు. ఇబ్బంది ఎవరికిని లేదు. అని మా|| కామ్యనారనిరి.

చట్టమును తొలగించవలెను. కాశ్యమును తగ్గింపవలెనని మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారనిరి.

మా|| నరసింహయ్యగారును మా|| రంగాచారిగారును మరల నుడివిరి. తీర్మానమునకు 20 మంది అనుకూలురును 21 మంది ప్రతికూలురునై రి. తీర్మానము వీగి పోయినది.

గ్రామపంచాయతీలు.

వీధులు, మురుగుకాలువలు, చెరువులు, నూపులు, నీటి వనతులు, పచ్చిక బయళ్లు, అడవులు, బండెలదొంగు, వంతెనలు, గ్రామపోలీసు, కల్లు దుకాణములు మున్నగు వానిపై నధికారముగల గ్రామపంచాయతుల నేర్పరుచుట లోక చట్టమును తీర్వలో నుపపాదించవలెనని మా|| రంగాచారిగారు కోరిరి.

ఏజన్సీ.

ఏజన్సీలో నిజిలు క్రిమిను పరిపాలనమును పరిశీలించుట లోక మిత్రుల సంఘము నేర్పరుపవలెనని మా|| మార్యనారాయణరావుగారు కోరిరి గాని మా|| గిల్మనుగారు వాకులు చేసిన పనుటలేని కిక్కచ్చ చేయలేకు.

పేగు సర్కికేట్లు.

రింహళమునకు పోవువారు నుంచు ప్రధాన వైద్యాధికారి యొద్దనుండి సర్కికేట్లు లేవలెనని చాలకవ్యము. సహాయ వైద్యుల కట్టి అధికారి మియ్యబడవలెనని మా|| అహమదు తింది మరక్యారుగా రుపపాదించిరి. మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారు అనువదించిరి. సహాయవైద్యులు కొందరు కమ్మర్తి పనులు చేయుటవలన చిక్కు కలిగినదని గిల్మనుగారు నుడివిరి. మరికొందరు చచ్చించిరి. తీర్మానము వీగిపోయినది.

ఉపదేశక సంఘములు.

పరిశ్రామిక సహకార శాఖలవారికి ఆలోచన చెప్పటకు భారతీయులను పాశ్చాత్యులను గూడ సభ్యులుగ గల సంఘముల నేర్పరుపవలెనని కే. ఆర్. ఎన్. రావుగారు రుపపాదించిరి. మా|| మార్యనారాయణమూర్తి నాయడుగారు రనువదించిరి.

ఇట్టి సంఘ మనవసరము, సహకార విషయ మెల్లరికిని స్పష్టముగ తెలిసియున్నది పారిశ్రామిక సహకార సంఘముల హెచ్చుగా లేవని ఉపపాదకుల తలంపు. అందులకెట్టి సంఘము సాధకము కాజాలదు. పరిశ్రామికశాఖ విషయమున శాఖాధికారి వర్తకులలో ముఖ్యులగువారితో నాలోచించు చుండిన చాలునని మా|| రాజగోపాలాచారిగారు రనిరి.

ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును సహకార మత్యధికముగ నుండవలసిన ఈవిషయమున దొరతనమువారు వ్యతిరేకులగుట శోచనీయమని మా|| యాకూబుహుస్సేను నేటుగా రనిరి.

ఇద్దరు పాశ్చాత్యులు ఇద్దరు భారతీయులు గల సంఘమును 12 నెలల వరకు నేర్పరుప వలెనను సునరణము ప్రజరుగా రుపపాదించిరి. ఉపపాదకు లామోదించిరి. దొరతనము వారంగీకరించిరి.

మరదలు.

కొల్లేటి వరదవలన మునుక కలుగకుండ చేయుటకు వెంటనే పని ప్రారంభింపవలెనని మా|| వేంకటపతిరాజుగారు రుపపాదించిరి. మా|| కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు రనువదించిరి.

పంటభూములు గర్భచుండుటచే వానికి మునుక తప్పదు. దీని నెరిగి యే రైతులాభములను పుచ్చుకొనిరి. దీనిని నివారించుటకు సాధనములేదని ఇంజనీరులందఱను వదలివేసిరి. ఉప్పుతేరును వికాలము చేయుట యొక సాధనము కాని అందులకు కోటి రూపాయలు కావలెను. అని గిల్మనుగారు రనిరి.

ఈ తీర్మానము వీగిపోయినది.

బదితీలు.

ఉద్యోగులను చూడు వత్సరముల కొకసారి బదితీచే యవలెనని మా|| వేంకటపతి రాజుగారు రుప పాదించిరి. మా|| నరసింహయ్యగారు సాధారణముగా నను సవరణతో ననువదించిరి.

5 ఏండ్ల కనిన బాగుండును. దొరతనమువారి సలహాను గమనింతురని మా|| కామ్యనారనిరి.

పల్లపుభూముల నిరూపించుట.

ఈ పద్ధతి ప్రకారము 200 గ్రామములకు చేసిన 18000 యాకరములకు నీరు నిచ్చుట నిలిపిరి. ప్రజ లాకులపడుచున్నార గాన దీనిని గూర్చి ముందుగ ప్రజలను హెచ్చరించవలెను. సాధ్యమగు సంతకరకు యిబ్బంది కలుగకుండ చూడవలెను. అని మా|| రామచంద్రరావుగారు రుపపాదించిరి. మా|| కే. వి. కృష్ణారావుగారు రనువదించిరి. ఒక డిప్యూటీ కలెక్టరును ఒక ఇంజనీరును ఈ విషయమున పని చేయుచున్నారు. వారికి దీని నిగూర్చి తెలి పెడము. అనివసరమగు నట్లము రైతులకు కలిగింకుండ పని చేయబడును. అని మా|| అని గిల్మనుగారు నుడివిరి. మా|| గామచంద్రరావుగారు రామోదించిరి. తీర్మానము వదలు కొనబడెను.

ఎట్టేట్టులాండు ఆట్టు

ఈ సంబంధములగు నావాలను పరిష్కరించుటకు 7 సంవత్సరములకు తక్కువ పార్టీసుగల యుద్యోగులను నియమింప రాదని రామనాథం రాజుగారు రుపపాదించిరి. మా|| రంగాచారిగారు రనువదించిరి.

ఇది ఇట్లే జరుగవలెనని నిగూఢణచేయ వీలులేదని మా|| కామ్యనారనిరి. తీర్మానము వదలు కొనబడెను.

ఆపరాధులను పట్టుకొనుట.

జిల్లాలలో గొప్ప గొప్ప నేరములు చేసినవార్లను పట్టుకొనుటకు సి. సి. డి. వారిని ఏర్పాటుచేయవలెనని గాను నాధము రాజుగారు రుపపాదించిరి. అన్నాచులె నెట్టిగా చేయవదించిరి.

ఈపనికి పోలీసువారి నేగాని సి. సి. డి. వారి నేర్పరుచుటకు సిబ్బంది చాలవని గిల్మనుగారు రనిరి.

దీనినిగూర్చి అనధికార సభ్యులు పలువురు ముచ్చటించిరి. తీర్మానము వీగిపోయినది.

కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల

కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలలో చేరగోరు తెలుగు విద్యార్థులలో నష్టల నెన్నుటకు ఒక పరీక్ష అనకాపల్లిలోని వ్యవసాయశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగారివలన అనకాపల్లిలో మే 21-వ తేదీని జరుగును. పరీక్ష రెండుభాగములుగా నుండును. ప్రయోగపరీక్ష (ప్రాక్టికల్) అనకాపల్లి వ్యవసాయ పరీక్షాస్థానమునందు జరుగును. కళాశాలనుగూర్చి గాని విద్యాక్రమమును గూర్చి గాని తెలిసికొన గోరువారు కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయకళాశాల ప్రిన్సిపలుగారికి వ్రాసి కొనవచ్చును. జూనునెల మొదటివారమునందు కోయంబుత్తూరునందే ఇంకొక పరీక్ష జరుగును. మతికొందరి పరీక్షకు వచ్చి కళాశాలయందు జేవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

నర్సయ్య లో ఉంటున్నాడు:—ఈ సభ 16 వ సంవత్సర సమావేశము పిల్లలపాఠశాలలోని దక్షిణభాగత వ్యాయామ స్థలములందు ఏప్రిల్ 7,8,9 తేదీలలో ఉదయము 10 గంటల నుండి సాయంత్రము 3 గంటలవరకు జరుగుచుండును.

విక్టోరియా హిందూ గోమా ఆసుపత్రి:—ఈ ఆసుపత్రి నిర్వాహకుల సంవత్సరసభ రాబోవు శనివారము ఉదయము 8 గంటలకు నూపరం కుండెంటుగారి వందెరము నందు జరుగును. గవర్నరుగారి రధ్యక్షత వహించెదరు.

ఇండియన్ బ్యాంకు:—మార్చి 31 వ తేదీతో నంతమైన మాస్టునుకు బ్యాంకు వాటికి సమస్తాదాయమును కలసి 45,14,836-8-6. ఇందులో బాంకరులయొద్ద నిలువ యున్న మొత్తము. 646607-9-2.

ఎస్. వి. రామానుజము సెట్టి కంపెనీవారు చెన్నపురి యందు బ్రాడ్వేలోని సుప్రసిద్ధ వర్తకాలు, వీరు పలువిధములగు తుపాకులను ఆమోదించి, వీరి క్రొత్త క్యాటలాగు మాకార్యాలయము నందినది.

కలవల రామానుజము సెట్టి హిందూ పాఠశాల:—ఈ పాఠశాల వర్ధంతి సభయందు బహుమాన ప్రదానోత్సవమును కేసరీదినము సాయంత్రము పరశువాకము హైకోర్టునందున్న పాఠశాలవందెరమునందు జరుగను. గౌ. సర్ ఆర్థుర్ డర్ కాన్స్ట్యూట్ రధ్యక్షత వహించెదరు. వీ. వీ. శ్రీనివాస య్యంగారు సంవత్సర ఉపన్యాసము నిచ్చెదరు.

రావుబహదరు ఎ. సి. ప్రణతా ద్విహార అయ్య రు వి. ఎస్. బి. గారి చిత్రప్రతిష్ఠా:—ఈ ప్రతిమను రాబోవు శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు తిరువళి క్షేత్ర వల్లభాచార్యులనందలి కార్పొరేషను పాఠశాల యందు బహిరంగ పఠించెదరు. గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజ గోపాలాచారిగారు అధ్యక్షత వహించి ప్రతిమను బహిరంగ మొనర్చెదరు.

మనోహరి:—ఇది ఒక చక్కని తెలుగు నవల. కడుసులభ కైలిని పండిత పాదుల కెల్లను తెలియునటుల వ్రాయబడినది. ప్రస్తుతము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న దేశాభిమానులందరు తమ గ్రంథము లన్నియు సార్వజనికోపకారముగ ఆకు వ్రాయవలెను. ఈ నవల కేవలము కల్పితమైనను ప్రతిదినమందును మనస్సుపాములందు జరుగుచర్యలను ఆచార్యుత్తి నట్లు ప్రదర్శించి దోషములను వ్యక్తీకరించుచున్నది. లోకమందు కోడండ్రయడ మూఘురాండ్రులు అత్తలుగావించు దౌర్జన్యములు విపులముగా వర్ణింపబడినవి. ఆచార్యులైన రామును, రమ్యముగ నూచింపబడినది. నగలకొరకు మగలను వేధించు స్త్రీల నిపలత్వమును ఇరుగుపొరుగు వారలనుండి నగలను ఎరువుకొనుకొని వారిని గోల్పోయి మగలచే లీట్లు బడుచు కన్యకనుచెందు స్త్రీల చర్యలను సుబోధితములు. కన్యకుల రజస్వలైన వెంటనే భర్తలతో గలుపవలెనని మనస్త్రీలు చేయు దుర్బోధనలు ఎంతవరకు యుక్తముల వాదించబడినది. ఇదియుగాక స్త్రీల విద్యా కూస్యతయు, మూఢత్వమును బాగుగా ప్రదర్శింపబడినది. ఇంతియగాక గృహమందు దినగండమువేయించి ముగ్గులను అత్తగొడండ్లకుకవులు రమ్యముగా వర్ణింపబడినది. స్త్రీ విద్యావ్యక్తత బాగుగా వివరింపబడినది. ఇందులకు కథానాయిక మనోహరయే దృష్టాంతము. అత్తగారు భార్యచార పరత్వముతో ఎన్ని యుక్తులు కలుగజేసినను ఆమె ప్రస్తుత స్త్రీలవలె వీధినిబడక అన్నియు సహించి మనస్సుకుప్పిరి గోల్పోక భర్తతో హాయిగా నుండెను. భర్తయూ చింతలలేక ఆలయగల తగవులేక సుఖముగా నుండెను. ఈ నవలయందు ఆలయగల భర్తయులు విద్య లేమిచే స్త్రీలుపను కష్టదశలు అతిరమ్యముగా వర్ణింపబడినవి. ఈ పాత్రము ప్రతి బాలికాపాఠశాలయందును నిర్బంధ పఠనీయ గ్రంథముగా నుండవలెనది. గ్రంథకర్త ఎస్. రామ శాస్త్రి లి. పి. గారు నవలయనానా వానికై రామస్వామి శాస్త్రి కంపెనీ చెన్నపురికి వ్రాసిన గ్రంథము చొరబడును.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ మహాసభ. ఈ సభ ఆహ్వాన సంఘమువారి సభ నిన్నటి సాయంత్రము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు బి. శ్రీనివాసాచారిగారిని టి. ఎస్. శతగోపాచారిగారిని సందర్శించుటకు హిందూ ప్రజా కార్యాలయమునందు సమావేశ మయ్యెను. గౌరవనీయులగు బి. ఎస్. శర్మ, ఎం. రామచంద్రరావు, బి. వి. నరసింహయ్య, కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు, ఎ. నూర్య వారాయణ, బి. వేంకటపతిరాజు, కె. నూర్య వారాయణ మూర్తివాయడ, ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు, డివాన్ బహదర్ ఎల్. పి. గోవిందరావుయ్య, ఎస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారు, జి. పి. నరేశ్, బి. పి. వాడియా, పి. వాగభూషణము, టి. వి. గోపాలమినే, విద్యాసాగర్ పాండ్య ప్రొఫెసరు కె. రామానుజాచారి, ఆనియెసెంటుగారును, ఇతరుల నేకులను సభ నలంకరించిరి. ఆహ్వాన సంఘమును గూర్చి శ్రీనివాస స్త్రీగారు నుడివెరి. ఆ హాస్య సంఘము నందు 96 మంది బ్రాహ్మణులును, 100 మంది బ్రాహ్మణేతరులును 17 గురు మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును గలరు. ఇంతవఱకు 8247 రూ॥ ల మొత్తము చందా వేయబడినది. దీనిలో 4978 రూ॥ ల మొత్తము హిందూ మతస్థులగు బ్రాహ్మణేతరు లొసగినది. మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును కలసి 632 రూ॥ లు చందావేసిరి. 2817 రూ॥ లు బ్రాహ్మణులు వేసిరి. సగము మొత్తము వసూలు అయినది. మిగిలిన దానిని గూడ వసూలు చేయుచున్నారు. గ్రామస్థుల తృప్తిపాముతో నీ విషయమున శ్రద్ధతీసికొనుచున్నారు. కొంతవఱకు మాటలు జరిగినవెనుక ఈ సభకు వచ్చినవారందఱును రాష్ట్రీయ మహాసభకు వచ్చెదమని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. మహాసభ గూడెలూరునందు మే మాసమున జగురును.

ఆయుర్వేద కళాశాల బహుమాన ప్రదాన సభ.

నిన్నటి సాయంత్రము ఆయుర్వేద కళాశాల విద్యార్థుల బహుమాన ప్రదానసభ గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజ గోపాలాచారిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశ మయ్యెను. ఆ సేకులు సభ నలంకరించిరి.

వైద్యప్రాధాన్యముతో కార్యక్రమోపకరణము జరిగెను. అనంతరము రిపోర్టు చదువబడినది. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారివలన నిర్వహింపబడుచున్న కళాశాలగూ, చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణీసభ వారిచే నిర్వహింపబడుచున్న ఉచిత చికిత్సాలయమును సక్రమముగా జరుగుచున్నవి. చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందున్న ఆయుర్వేద విద్యాలయములలోనిదియే అగ్రస్థానము నలంకరించుచున్నదని ధైర్యము చెప్పుచున్నారు. ఈ కళాశాలయందు పూర్వము చదువుకొనిన విద్యార్థులలో నిద్రలు ఇటీవల అభిలభారతాయుర్వేద సభ వారిచే బరిగింపబడిన “ఆయుర్వేదాచార్యపరీక్ష” యందు గడతేరిరి. ఈ సంవత్సరమునందు మువ్వరు ప్రభుత్వోద్యోగులును, ఒకకంపెనీ యువోగ్యియు ఆయుర్వేద విషయమై ఈ కళాశాలతో ఉత్తర ప్రశస్తి త్రవములను జరిపిరి. ఈ సంవత్సరమునందు ఆయుర్వేద భూషణ, భిషగ్వర దీరున పరీక్షలు జరిగినవి. రిపోర్టు చదువబడిన వెనుకను అధ్యక్షులు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి చిత్రప్రతిమను బహిరంగ పఠించిరి. దీనికియందు సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య గారు పండిత గోపాలాచార్యులుగారి కార్యమును జ్ఞాపించుచు నుద్ఘోషించిరి.

ఇది ముగిసిన వెనుక అధ్యక్షుల బహుస్మరించుచు ఆయుర్వేద మును గూర్చియు ఆయుర్వేద ప్రచారణ విషయమున ఈ కళాశాల చేయుచున్న కార్యమును గూర్చియు వివరించిరి. పార్శ్వోగ్య వైద్యుల లంపటనుగిరాక చేసికొనిన రోగముల నేకములు ఇతరుల వైద్యులవలన నుదించి, పిచ్చుట అధ్యక్షులు ఆయుర్వేద యూనానిబోషధములను గూర్చి యుపన్యసించి ప్రస్తుత శాస్త్రసభాసమావేశమునందు ఆయుర్వేదోపయోగమును విచారించుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పాటు చేయ నిశ్చయించిరి.

అధ్యక్షులకును గోపాలాచార్యుల వారికిని అభినందనము లొసంగ బడిన వెనుక సభ ముగియెను.

తెగలకూరునందు సెయింటు సాట్రీకు అనాధశిశువులయమునందు మేనేజరుగారు మరలొక శిశువుగనున్న రెవెండు ఛాదరు లోబోగారు కావలెనని మామన అను శిశువు ఒక బాలని కొట్టి గాయపఱచెనని డెంగుసూరు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కొరకేసు వచ్చెను.

చంద్రగుప్తు:—“మనోహరి,” “పుష్పకలి,” మొదలగు తెలుగు నవలలను వ్రాసి, ఆంధ్రలోకము నానందింపఁజేసిన తాతా సీతారామశాస్త్రిగారు చదువరులకు క్రొత్త వారు కారు “చంద్రగుప్తు” వారిప్పుడు మూడవముగ రచించిన క్రొత్తనవల. ఇది చరిత్రాత్మకమైన చక్కనికథ. ఆహ్వాన మహాచక్రవర్తి చిత్తూరు కోటను ముట్టడించు సమయమునరస పుత్రయోధులు కనబడిన దైన్యసాహసములును, అందులో ముఖ్యముగ రాజపుత్రులగున లొనరించిన యుద్ధనైపుణ్యతయు ఈకథలోఁ దెలుపబడినవి. కథ యధిక చదువ్రాసముగ నున్నది. కైలి సులభముగను, మనోరంజకముగ నున్నది. అచ్చటచ్చట వ్యాకరణ రోషములున్నవిగాని, చదువరులు వాటి నంతగా, పాటించఁబనిలేదు. పీఠిక ‘మొదలు ‘సమాప్తము’ వఱకును చదువరుల చిత్రముల నరిక్కునేమి భాస్త్రిగారికి బాగుగ కలదు. ‘చంద్రగుప్తు’ లో, కేరలా పె రూపసింహుల వివాహ సంభాషణమును ఇదిరా చంద్రగుప్తుల ఆశోక్ స్యమోహోద్రేకమును, వసంత ఉద్యావవన వర్ణనమును, చదువుటకు విక్కిలి యింపుగా నున్నవి. కథాసందర్భమున వ్రాయబడిన కలల విషయము లేఖకునికి మన శ్యాన్త్రుయందు గల గూఢ ప్రవేశమును, మనశ్యాన్త్రు విషయములు లేట తెలుగున చదువరులకు తెలియబడుపంగల శక్తియు నిరూపించుచున్నది. సాధారణాంధ్రనవలలనలె గాక “చంద్రగుప్తు” చక్కని కాగితములపై స్పష్టాక్షరములతో ముద్రింపబడి ముద్దులు మూటగట్టు చిత్రపటములు గల యట్టుకల్గి, చదువుటకు నే గాక జూచుటకు గూడ సొంపుగా నున్నది. వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను. చంద్రగుప్తు అను తెలుగు నవల తా॥సీ॥ రామశాస్త్రి నిరచితము. రామశాస్త్రి అండ్ కో, బరంపురం. వెల రు 0-14-0

ఎగ్గారు పోలీసు కోర్టు.

ఎస్. పి. కామేశ్వర గారి ఎరుట. మహమ్మదీయ దొంగతనము ఈదినము వేపేరి పోలీసు స్టేషను ఇన్స్పెక్టరు గారు ఫక్రు అహమ్మదు, గులాంరహు (వేపేరివాసులు) వారిని దొంగతనము చేసి ఒక ఇంటి నుండి 1000 రూ॥ విలువగల బట్టలు ఆధరణములను తీసికొనిపోయి రని పట్టుకొనిరి. గతే మాసము 15 తేదీన, 1 వ ముద్దము, 2 వ ముద్దయితో కలసి వెలియమెట్టుకు పోయి, అబ్దుల్లాపాపాయి (వర్తమడు) గారి ఇంటి తలుపులు విరుగగొట్టి పడకట్టుచేరి కొన్ని నగలను బట్టలను సంగ్రహించిరి. మరునాటియందుయము అబ్దుల్లాపాపాయి గారు వేపేరిపోలీసు స్టేషనులో అర్రీ పెట్టిరి. పోలీసు వారి ముద్దయలను పట్టుకొనిరి. పోయిన వస్తువులలో ననేకములను పట్టుకొనిరి. మేజిస్ట్రేయి ముద్దయలపై నేరము నిరూపించి, 11 వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి.

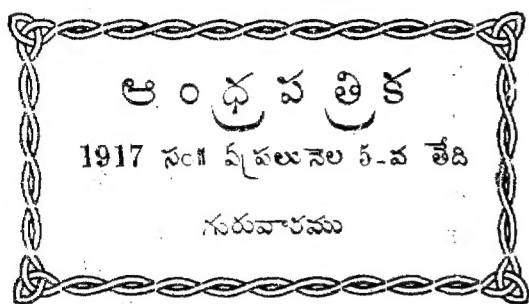
స్కూలు కాజా కోర్టు

సర్. పి. సి. దేశికాచారి గారి యెరుట. గవ్వమునకు దావా మద్రాసు వైద్య కళాశాలలో విద్యార్థిని యగు మిస్ డి సెల్వా (వేపేరిలో రిక్తుడగుగొన్న నివాసి) అను వామె బిచ్చు కంపెనీలో సహాయకునిగా నున్న బేట్సు అను నరీకు తన వైసికిలను సానుచేసినని నవ్వమునకు దావా తెచ్చెను. గత జనవరి 19 వ తేదీన ఆమె తన బైకిలమీద గడ్డిబండ్ల మధ్యగా పోవుచుండగా ఒక మోటరుబండి (బేట్సుగారిది) ఎదురుగావచ్చి దానిని పవద్రాసి ఆమెకు బేట్సులు గలిగించెను. బైకిలు కొంత విరిగిపోయెను. ఈ కేసు 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

మైసూరు యోధవశము:—మైసూరు రాష్ట్ర సేనాపతమును గూర్చిన 1915-16 సంవత్సర నిర్వహణందు ఇట్లు చెప్పబడినది:—మైసూరు ఇంటిమీదు సర్వీసుపటాలము ఈ సురత్వక మంతయే యుద్ధరంగమునందరిది అనంతరము నూయజుకాలన సంక్షోభార్థము నియోజింపబడిరి. మైసూరులొన్నస్సు పటాలము మూడుపర్యాయములు క్రమశ్రుతితో పోనుకల్పి జయముగొందినది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు లొన్నర్సుపటాలమువారి సొంతసేనకు కనుసంతసించి వారినిబహుమానములతో బహూకరించిరి. కన్నులదీశరాజుగూగురిని గూర్చి జనరలు విల్సనుగారు రిశేషముగా గొనియాడి యుండిరి. బి. కార్యురాజ ఉన్నగారిని సర్వారు బహదరుగా వేసిరి. బి. దారులింగరాజ ఉన్నగారిని బి. ఎం. బి. గానొనర్చి, మరలగురికి పరకములొసంగబడినది.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశవాస్తవము, చెన్నపురి పరిశాసనసభ	2
ప్రధాన వ్యాసము	3
చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల	4
వాస్తవము - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధా మహా సంగ్రామము	6, 7
విదేశ తంత్రీవాస్తవము	8
ముఖ్య వార్తలు	9, 10, 11, 12
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాస్తవము	13
సంఘసంస్కరణము	

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల.

ప్రాచీనకాలమునందు భరతఖండమునందున్నతదశయందుండిన కళలు శాస్త్రములు ఇపుడు ఖీణదశయందున్నవి. ఖీణదశయందున్న కళలను శాస్త్రములను పునరుద్ధారణము చేయుట శాస్త్రజ్ఞులకు కళాభిమానులకు నియతమైన ధర్మము. ఖీణించిన శాస్త్రములందు ఆయుర్వేదవైద్యశాస్త్రము పేర్కొనదగి యున్నది. చరక శుశ్రుతాదుల ప్రతిభ సకల యుగములందును తేజోవంతమై విరాజిల్లుచుండును. ఖీణదశయందున్న ఆయుర్వేదమును దక్షిణాసియాదేశమునందు పునరుద్ధారణ చేసిన కీర్తి వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులగారికి దక్కినది. పండిత గోపాలాచార్యులు గారు వారి నిరంతర పరిశ్రమవలనను త్యాగము వలనను నాయుర్వేదమునకు గౌరవంబును గలిగించి ప్రాణమును బోసిరి. గోపాలాచార్యులగారాయుర్వేదవైద్యులు పండితులు. ఆచార్యుల వారు వారి పాండిత్యమును వైద్యపరిజ్ఞానమును నాయుర్వేదోద్ధారణమునకై వినియోగించి విధము చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలను వైద్యశాలను సంస్థాపించినవారలకు విదితము గాగలదు. గోపాలాచార్యులగారి కాయుర్వేదమునందు గల యభిమానము సదభిమానము గాని దురభిమానము గాదు. ఆయుర్వేదవైద్యమునకు గౌరవము గలుగుటకును శిక్షితులైన వైద్యుల వసరమని ఆచార్యులవారు గిన్నగొడి. శిక్షణమైనను గ్రంథస్థమైన శిక్షణమే గాకను శాస్త్రానుభవసహితమైన శిక్షణ మవసరమని ఆచార్యులవారు గ్రహించిరి. ప్రాచీనవైద్య గ్రంథములందు దమూల్యమైన జ్ఞానము ప్రక్షిప్తమై యున్నది. కాని ఇరువదవ శతాబ్దమునందలి వైద్యవిధాన మాగ్రంథస్థమైన జ్ఞానముతో పరిపూర్ణమై బొందవచ్చును. జ్ఞాన మనవరతము వృద్ధిని పొందుచున్నది. వృద్ధినిబొందినజ్ఞానమును ప్రాజ్ఞులు దురిభినినము లేకిను ప్రజోపయోగమునకై వినియోగించి లోకమున కుపకారమును జేయుచును. జ్ఞానమునకు ప్రాచీన నూతనభేదము గాని నల్ల పైల్లు జాతిభేదము గాని ప్రాచీనతీవీ దేశ భేదము గాని లేదు. గోపాలాచార్యులగారు ఆంగ్ల విద్యావిభాగముల గాకపోయినను నీ ధర్మమును గ్రహించి ప్రాచీనతీవీ వైద్యసంయోగమువలన నాయుర్వేదమును నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నించిరి. చర్మనూనముగమునందు పాశ్చాత్యదేశములందు

వైద్యశాస్త్ర మపారముగ వృద్ధిని బొందినది. ఆయుర్వేదమునకును పాశ్చాత్య వైద్యవిధానమునకును మేళింపు చేసి స్వజాతీయ వైద్యమును వ్యాపింపజేయుటకై ఆచార్యులవారు సమకట్టిరి. ఆకార్యనిర్వహణము దుర్భరము. వైద్యమును నుభయకర్మముల ననుసరించి నేర్పుటకై యుభయ వ్యతులందును ప్రావిణ్యము గల యుపాధ్యాయులుండుట యవసరము. పాశ్చాత్యవైద్యుల కాయుర్వేద వైద్యముపట్ల గల నిరాదరణము వలనను నుపాధ్యాయపదవికి దాక్టరులను జేర్చుట దుస్థరమగుచున్నది. "మెడికలు ప్రెక్టిషనర్సు రిజిస్ట్రేషను శాసనము" వచ్చిన తరువాతను దాక్టరులు ఆయుర్వేదకళాశాలను త్రొక్కి చూచుటకు జంకు చున్నారు. విద్యార్థులకు విద్యను శిక్షించుటయందు గల కష్టములు గాకను కళాశాలను పోషించుటయందును విశేషమైన కష్టములు గలవు.

మనుజులుచేయు స్వల్పకార్యములు పెద్దపనులు సఫలము లగుటకు ద్రవ్యము మూలకారణమయి యున్నది. చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలను ఆయుర్వేద వైద్యశాలను పోషించుటకై గత సం॥మునందు రు. 6141 లు ద్యయమైనవి. ఆ వ్యయమునందు రు. 4980లను గోపాలాచార్యులుగారు భరించిరి. ఈ విధముగ కళాశాలను గోపాలాచార్యులు గారు 1910 క సం॥ము నుండియును పోషించుచున్నారు. శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానోప సంఘమువారు కళాశాలను నిర్వహించి సమయమునందు సయిత మూపాధ్యులవారు స్వయముగ ధనవ్యయమును జేసి కళాశాలను బోషించుచుండిరి. ఆచార్యులగారు 12 ఏండ్లనుండియును నాయుర్వేదకళాశాలను బోషించుచుండిరి. కళాశాలా పోషణమునకై వారు తేలకొలది రూప్యముల నితరవరకును వ్యయముచేసిరి. గోపాలాచార్యులు గారు ప్రతియేటను కళాశాలకును ధర్మవైద్య శాలకును స్వార్థిత ధనమునుండి 5000 రూప్యములను వ్యయముచేయుచున్నారు. ఈవ్యయమే కాక 9000 రూప్యముల విలువగల గ్రంథములను సామానులను కళాశాలకై సమర్పించిరి. కళాశాల భావికాలమునందు స్థిరముగ జరుగుటకై 40,000 లకు జీవనసంరక్షణనిధికి ప్రతి మాసమును ధనమును గోపాలాచార్యులుగారు గట్టించున్నారు. ఇదంతయును వారు చేసెడి ధనవ్యయమును మాత్రము తెలుపుచున్నది. గోపాలాచార్యులు గారు ధనవ్యయమువలె కళాశాలను వైద్యశాలను పోషించుటకై ప్రయాసయును విశేషముగ బొందుచున్నారు. కళాశాలాధ్యక్షతను వహించుచు నధ్యక్షుడు వహింపగల విశేషభారమును వహించుచున్నారు. విద్యార్థులకు ప్రతిదివసము మూడు నాలుగు గంటలు పాఠములు చెప్పుచు మరణైకమునకు పాలగుచున్నారు. ఇంత వ్యయప్రయాసములకు లోనయ్యును కళాశాలను పోషించుటకై ఇతరుల నాశ్రయించుట యవసరమగుచున్నది. ఆయవసరమువలన మహాజనులసందర్శించి వైద్యులయమునకు కళాశాలకు ధనమును సమకూర్చుచున్నారు. ఇపుడు కళాశాలకు రమారమి 4700 రూప్యముల ఆదాయము మాత్రమేగలదు. గోపాలాచార్యులగారి ప్రమేయము లేకపోయిన నొక సం॥ మైనను కళాశాల జరుగుట కవకాశములేదు. వైన వివరించిన విషయములను నవలోకించిన వారల కాయుర్వేదమునకు మన రాజధానియందు గోపాలాచార్యులవారివలన గలుగుచున్నలాభము విదితమగుచున్నది. ఆయుర్వేద కళాశాలయందు వైద్య విద్య సంస్కృత భాషయందును నాంధ్రభాషయందును గలపటచున్నది. ఆంధ్ర భాషయందు సంస్కృతాంగగ్రంథములందు గల వైద్య

పరిజ్ఞానము తరగతుల కనురూపముగ నేర్పబడుచున్నది. గోపాలాచార్యుల వారి రాంధ్రులకును నాంధ్రభాషకును నాయుర్వేద కళాశాలా ముఖమున పరమోపకారమును జేయుచున్నారు. ఆయుర్వేద కళాశాలయందు జదివిన విద్యార్థులందు కిరమింది ఇంతవరకును పట్టభద్రులైరి. లోగడి సంవత్సరమునందు సంస్కృత శాఖయందు 14 ఆంధ్ర శాఖయందు 4 విద్యార్థులుండిరి. గత సంవత్సరమునందు సంస్కృత శాఖయందు 6 ఆంధ్రశాఖయందు 7 విద్యార్థులుచేరిరి. అయినను విద్యార్థులసంఖ్య 21 మాత్రమే కలదు. విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుట విచారకరము ఆయుర్వేదవిద్యను జదివెడి విద్యార్థుల దనేకులు ధనములేనివారు. వారు భరతఖండమునందలి వివిధప్రాంతముల నుండియును వచ్చుచున్నారు. వారందరును సుపజీతనములను బోంది విద్యాభ్యాసమును జేయుచున్నారు. విద్యార్థుల ఉపవేతనములకై శ్రీమంతులు గత సం॥మునందు 1500 రూప్యములను ధర్మముచేసిరి. ఆయుర్వేదకళాశాల స్థిరముగ నిలిచి ఖనిజేయుటకై సంవత్సరమునకు రూ. 10,000 ల ఆదాయము రాగల మూలధన మొకవసరముగ నున్నది. ఆయుర్వేదవైద్యాభిమానులు దేశభిమానులు ధనసహాయమును జేసి ఆయుర్వేదకళాశాలనుబోషించుటకై పనిబానుటయనే సరము. ఆయుర్వేదకళాశాలను బోషించుటచేతను విద్యాదానమును వైద్యదానమును జేయుటకు వీలుగలుగుచున్నది. ఈపుణ్యమును దక్కించుకొనుటకు రాజులు లక్ష్మీపుత్రులు సమర్థులు. ధర్మపరాయణులు వారిద్రవ్యమును నాయుర్వేదకళాశాలను పోషించుటకై వినియోగించి గోపాలాచార్యుల వారి సమద్యమమును సఫలము చేయుమరని నమ్ముచున్నాము.

ఆయుర్వేద కళాశాలయొక్క నాల్గవ వార్షికోత్సవము నిన్నటిదినము సాయంత్రము దివాను బహదూరు రాజగోపాలాచార్యుల వారి యాజమాన్యముక్రిందను జయప్రదముగ జరుపబడినది. విద్యార్థులకు బహుమతు లొసంగబడినవి. కృతార్థులకు పట్టా లొసంగబడినవి. సభాధిపతియును సర్ సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరును ఆయుర్వేదప్రాశస్త్యమును గొనియాడుచు దాని పునరుద్ధారణావశ్యకతను తెలిపిరి. సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు గోపాలాచార్యులుగారు 1895 నుండి నేటివరకును నాయుర్వేదమునకు జేయుచున్న సేవను నుగ్గడించిరి. ఆ స్తుతివాక్యములతో నందరేకీభవింప గలరు. చిత్రకారుడు రత్నంగారు గోపాలాచార్యులవారి పూర్ణాకారచిత్రపటమును వ్రాసి ఆయుర్వేదకళాశాలకు దానము చేయుటవలనను ప్రజలకు వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులవారికట్ల గల గౌరవభావము విదితమగుచున్నది. ఆయుర్వేదకళాశాల దినదినాభివృద్ధిని జెంది గోపాలాచార్యులవారి మనోరథము భగవదనుగ్రహమువలనను సిద్ధించునని నమ్ముచున్నాము.

శాసన సభ - సభాధిపత్యము.

చెన్నపురియందు నూతనముగ నిర్మింపదలచిన వైద్యశాల నిర్మాణమును నిలుపుదలజేయవలయునని మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి క తీర్మానము నుపపాదించదలచిరి. కాని మిగిల వారమునాడు గవర్నరుగారు చేసిన యుపదేశము ననుసరించి సభాకార్యక్రమము ముగియుటకై తీర్మానమును మెయిన్లకు నిలుపుదల చేసెనుట తెలిపియుండిరి. ఆప్రసంగమును పునస్కరించుకొని గవర్నరుగారు వారు నిర్వహింపవలసిన విధులను శ్రుతపరచిరి. గవర్నరు శాసనసభ కధ్యక్షుడు.

గవర్నరు ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారి. ఈ యాభయదళలయందును భిన్న విధములను గవర్నరు గారు కార్యభారమును నిర్వహించవలయును. సందర్భమునందు గవర్నరు అధికారమును నిర్వహించుచున్నదియును ఏ సందర్భమునందు శాసన సభాధిపత్యమును వహించుచున్నదియును నిర్ణయించుట దుస్సరము. సభాధ్యక్షతను నిర్వహించు నపుడు సభాధిపతి తటస్థభావమును వహించుచు నేపక్షమునకు బలముగలదో న్యాయము గలదో ఆపక్షము నవలంబించుట ధర్మము. శాసనసభయందు ధాకారసభ్యులకును అసభికారసభ్యులకును సకల రాజ్యాంగ విషయములందును భేదాభిప్రాయము గలదు. శాసనసభల వ్యవహారక్రమమును బరిశీలించెడి వారల కధికారసభ్యులందఱొక మార్గము నవలంబించుచు రనియును నసభికారసభ్యు లొక మార్గము నవలంబించుచు రనియును విదిత మగుచున్నది. గవర్నరుగారు అవసరమైనపు డెల్లను సభికారుల పక్షము నవలంబించుచున్నారు. కాని ఒకవేళ నైనను సభికారులపక్షము నవలంబించుట లేదు. గవర్నరుగారు వారి సమ్మతిసంగు నపుడు సభ్యుని సమ్మతి నిచ్చినను గవర్నరు సమ్మతిగ జరిగింపించుచున్నది. అసభికార సభ్యులకును అధికార సభ్యులకును న్యాయము గలుగుటలు ప్రవర్తించుట తమధర్మమని గవర్నరుగారు తెలిపియుండిరి. న్యాయ మొకసారి యొనను నసభికారసభ్యులపక్షమున నుండకను సర్వ కాలము లందును సభికారసభ్యుల పక్షమున నె యుండుట చోద్యముగ నుండగలదు. శాసన సభాధ్యక్షతను గవర్నరుగారు గవర్నరువలె నిర్వహించుచున్నారు గాని సభాధిపతివలె నిర్వహించుచున్నారని నమ్మటకు వీలుగలుగుట లేదు. గవర్నరు నిరంతర మధికారుల పక్షముతో నేకీభవింపచున్నపుడు తటస్థభావమును బూనట కవకాశము లేదు. సభాధిపత్యము ప్రధానాధికారి యైన గవర్నరుమీద నున్న పుక శాసనసభయందు సభ్యులు స్వేచ్ఛగా వారి యభిప్రాయములను చెల్పుదురని నమ్మటకు వీలులేదు. ప్రజలు రాజమార్గము నవలంబించుట సహజము. గవర్నరు గారి యభిప్రాయములతో సభ్యులేకీభవింపకుండుట ను నితరులయభిప్రాయముతో నేకీభవించకుండుట యను సంభవించుచున్నది. ఈ యసందర్భములు గలుగకుండుటకై సకల దేశముల శాసనసభల యందును సభాధిపత్యమును సభికారాధిపత్యము లేనివారు వహించుచున్నారు. మనదేశమునందును శాసనసభలు వాని ధర్మమును బాగుగ నిర్వహించుటకై సభాధిపత్యమును సభికారసభ్యునివశము చేయుట యవసరము. మన ప్రతినిధులు కొరెన రాజ్యాంగసంస్కరణములం దిదొక సంస్కరణము. ఆ సంస్కరణావసరము గవర్నరునకు గల రెం డధికారముల వలనను స్ఫుట మగుచున్నది.

మంగళవారము సమావేశ మునందు శివరావు గారు సంవత్సరమునకు ఎనిమిది సార్లు తక్కువ గాకుండను శాసనసభ గూడవలయు నని యొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. మోర్రిమిటా సంస్కరణముల ప్రయోజనము రాజ్యాంగ వ్యవహారము లందు ప్రజలకధికమైన ప్రమేయమును గల్పించుట యొప్పును. ఆ ప్రయోజనము శాసనసభ తరుచుగ గూడుటవలన గలుగగలదు. ఇపుడు సంవత్సరమునకు నాలుగు సార్లు శాసనసభ గూడుచున్నది. మూడునాళ్ల ముచ్చట ముగియగనే నాల్గవ దినమున నందరకును పెండ్లి బడలిక గలుగుచున్నది. వ్యవహారము చక్కగ సాగుటకై సావకాశ మవసరము. ప్రస్తుతస్థితియందు దట్టి సావకాశము లేదు. సభలయందలి చర్చలవలన సభికారుల

కును నసభికారులకును ప్రయోజనము గలదని సర్ అలెగ్జాండరు కాన్స్టాబుల్ గారికిరించిరి. సభలుగూడుటవలనను అధిక ప్రయోజన మున్నపుడు కూడుట కధికవ్యయ ప్రమాదము లాటకములు గాజాలవు. ఈవిషయమై గవర్నరుగారు చేసిన సంభాషణము విచిత్రముగ నున్నది. గవర్నరుగారు శాసన సభాపరిపాలనము గల రాజ్యముల శాసన సభలతో చెన్నపురి రాష్ట్ర శాసనసభను పోల్చుట వింతగ నున్నది. ఇతర రాజ్యములందలి శాసనసభలందు ప్రజాప్రతినిధులు వారి వాదమును నెగ్గించుకొనుటకు బలముగలదు. హిందూదేశ శాసనసభలందలి పూజ్యము. ప్రజాప్రతినిధు లుపపాదించెడి తీర్మాన మొకటియైనను నంగీకృతము గాదు. గవర్నరు గారు శాసనసభలు చర్చా సాధుములు గావని తెలిపియుండిరి. కాని అధ్యక్షుని యుపదేశములను అధికారుల నిరసనభావముచు గమనించి నపుడు శాసనసభలు చర్చాసభలవలె నున్నవని తోచినను తోచవచ్చును. ఎక్కువ సభలకు చేయక పోవుటవలన నెవరికిని నష్టము గలుగలేదని యుచు నే వ్యవహారమును నాగలేదనియును గవర్నరు గారు తెలిపిరి. శాసనసభలు లేనపుడును వ్యవహారములు జరుగుచునే యున్నవి. ఎక్కువ సమావేశములవలన నెక్కువ వ్యయమైనను నెక్కువ ప్రయోజనము గలుగదని మాత్రము గవర్నరు గారు తెలిపియుండలేదు. ఈదేశమునందలి తరచుకే ములందుగల శాసనసభ లున్న పు డధికారసభ్యుల యుపదేశములతో ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రమేయముండదు. మూలతత్త్వమునందే భేదముగల ఇతర రాజ్యముల శాసనసభలతో హిందూదేశపు శాసనసభలను పోల్చుటవలన నేమియును ప్రయోజనముగలుగదు. అధికారమగ్గమును భేదించుటకై ప్రజాప్రతినిధులు చేసెడి శ్రమ విశేషమై యున్నది. ఆ శ్రమకు తగిన ఫలము గలుగుట లేదు. ఫలమును వృధిచేయుటకై సమావేశముల వృధియనుకూలమగును గాని ప్రతికూలము గాజాలదు. ప్రజలద్రవ్యమును వృథా వ్యయము చేయజనదను భావము పాలకులకువలె ప్రజా ప్రతినిధులకును గలదు. గవర్నరుగారి హితోపదేశము సాదరభావ భరితమైన గాని ప్రయోజనము గలుగదు.

అంగ్లాధికారి అవినయ ప్రవర్తనము.

ఎ. జె. బోరనుగారు పౌర సేవోద్యోగ వర్గమునకు తెంది యున్నారు. మధ్యరాష్ట్రము అసిస్టెంటు కమిషనరు పని యందున్నారు. భాంగాము కైలుస్వేమన నందు మొదటి తర గతి బండియందు పయనము చేయుచు బారిష్టరైన అధ్యంకరుడు గారు బండి నెక్కబోయినపుడు కాళ్లను చాచి అధ్యంకరులము గలిగించెను. ఇంతయే కాకను కొద్దినందు అధ్యంకరుడుగారిని గురించి ఆనందవృత్తి ప్రలాపములను చేసెను. అధ్యంకరుడుగారు నోటీసు నిట్టగించున బోరను గారు తుమా ర్మణము చేసిరి. తొందరకలను నిట్టి తొట్టుపాటులు గలుగు నుండక. అధ్యంకరుడు గారు న్యాయవాది యగుట వలన నీ కృతవహారము నడిచినది. సామాన్యతెందరో ఇట్టి సంక్షుభము లందు నోరు మూసుకొని యుండును. ఒకటవ రెండవ తరగతి యందు పయనము చేసెడి యూరపియనులయందు సవినయ ప్రవర్తన లనేకులు గలవు. స్వయంకృతాపరాధమునకు తుమార్మణ ప్రతీకారము.

హైందవ లిబరలు సంఘము.

ప్రపంచమునందలి రాజ్యాంగములను ముఖ్యముగ హిందూదేశ రాజ్యాంగమును నభ్యసించుటకై బొంబయి నగరము నందు హైందవ లిబరలు సంఘమును సంఘము స్థాపించబడినది. సర్. వారాయణ గజేంద్రదేవ వార్యులు గారధ్యక్షులు. ఇదిగో పాలకృష్ణ గోకర్ణాస్థాపించిన హైందవ సేవా సంఘమునకును బంధముగ నుండునని తోచుచున్నది. ఆంగ్లదేశమునందు సాంఘిక రాజకీయ సేవాదోశము విశేషముగ వ్యాపించుచున్నది. కాని స్వచ్ఛానోపయోగమైన యొకసేవా సంఘమైన నింతరకు స్థాపితము గాకుండుట సంతాపకరము. మనము కొంతమకు సభలను కట్టికట్టి కాన్య పరతంత్రుల మైనగాని గమ్య స్థానమును జేరుటకు సాధన మేర్పడదు.

కైదిలచే పని చేయుచుట.
లండను, ఏప్రిలు 3:—మాయూలు వేతనమునకు యుద్ధమునకు సంబంధించినపత్రము. నిరాముసులకు పనిచేయుటకు యుద్ధమునకు బయటికి బట్టు కొనిన న్యాయశాస్త్రు జేతల నందరిని కర్మాలయముల సరిహద్దులలో పని చేయునట్లు నిశ్చయించబడినదని ప్రెసు బ్యూరోవారు తెలియజేసిరి. వారమునకు రెండుసార్లు వీరు పోలీసు వారిద్వారకు పోవలెను.

వృత్తకసంఘసమావేశ సందర్భమున యుద్ధమునకు జనము కావలయుటచే మరుగుకు సామానము తయారుచేయు వారిని యుద్ధావసరమునకై విడుదల చేయవలయునని హెండరుసక గారు పలికిరి. ఇట్లు వీరిని విడుదల చేయుటచే నష్టము రాకుండగలమలకై క్రొత్త ఏర్పాటులను కూడ ఏర్పరచిరి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, ఏప్రిలు 3:—ఆరెసుకు ఆగ్నేయముల యుద్ధమునందు హెనెక్ సర్ కోడిలు గ్రామమును బట్టుకొంటిమని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి. రెండవసారి శత్రువులు ఎరుయుద్ధము చేయుతరి మాఫిరంగులతో వారిని వెనుకకు పారదోలితిమి. దక్షిణమునకు కొంచెము ముందు మెయిస్సీమని, బట్టుకొని రోనుసోయి అటనిరి ఆక్రమించుకొంటిమి. శత్రువుల విమానములను ఆరింటిని నేల గూల్చితిమి. రెండు పాడై క్రింద పడినవి. మా విమానములలో ఆరు కనబడుట లేదు.

అంతర్జామిని ముందుట.

పారిసు, ఏప్రిలు 4:—పరాసువారో చేపలపక్షయొకటి ఫిరంగితో నూకుకొన్నట్లై ఒక అంతర్జామిని ఎఫిరి పోరి 20. నిమిషములలో ముంచినది.

అమెరికా నౌకను ముందుట.

ఏప్రిలు 4:—మ్యూయారు, అమెరికానండి బోయోపుకు పయనమై పోవు నౌకలలో ఆజుటెక్కు అనునది మొదటి సాయుధనౌక. ఇది రెండవ తేదీ జన్మ జలాంతర్జామిచే ముంచబడినదని ఆపొగయోవ అధికారులతో టెక్సాస్ ద్వారా యునైటెడ్డు స్టేట్సుకాన్సులుగారు తెలియ జేసిరి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, ఏప్రిలు 4:—ఇల్లక్కుకు దక్షిణ భాగమందును వ్లాడిమిర్ లోలిన్కుకు ఆగ్నేయ ములయందును శత్రువులు మావైబడ వారిని వెనుకకు నెట్టితిమి. డెర్బాసును దొమ్మి తేయుచున్న నౌకా నిమానముగండికి పోవలసి వచ్చెను. వైమానికులు తురుష్కవైస్యములున్న ఒక చిన్న నౌకపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. నౌకా నిబ్బందినాకను కదలి టెట్టి పోయిరి. దీనిని వైమానికులు ఎక్కి రవాణాసోయి చేరిరి. తోవలో గొప్ప తుపాను తెట్టించెను. గాని శాంతించినపిదప టార్పిడో వడవ నూదని బాష్టమును పోయి చేరిరి.

మా|| శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సంయుక్త రాష్ట్రములలో నుపన్యసించుచున్నారు వీరు క్యాన్సురుకుండి ఈ నెల 2-వ తేదీని లక్నో కేగిరి-వ తేదీ నడుట మన రాజకీయవశ్యకతలను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభకు ప్రముఖులు చాల హెచ్చుమంది వచ్చిరి. సమయము నబ్బిల్లా గారధ్యక్షత వహించిరి. తరువాత కార్యము పరిశ్రేణించియు పరాధ ప్రావమతో సజ్జనులై ఆరు పద్యము నందలి మూడు తెగలును మన ర్మీకులం దిపుకు కనబడు చున్నారు. సామ్రాజ్యం దిగిర దేశములకు కొంత త్యాగ మకనమైనను హిందూ దేశము నకు స్వపరిపాలన మియ్యలె నను వారు కొందరు. ఆయాదేశములకు నష్టము కలుగనంతకు ముందే యుద్ధ వలననవారు పరికొందరు. ఆయాదేశముల మేలుకొరకు హిందూదేశము నడగద్రోక్కవలెననువారు మరొకందరు. మూడవ తెగకు చేరినవారు చాలమంది 1-2 తెగల వారి వలె చిత్రనాటక మాడుచుండురు. సామ్రాజ్యమునందలి దేశములను సంపూర్ణ వికాసమును బడయుట కవకాశము కలదు ఇండియాదేశమునకు స్వపరిపాలన మింకను ఒకంగకుండుట మేలు కాదు. 18 గురు సభ్యుల చిన్నపము కుట్రయనియు దానిని ఖండించుటకు ప్రతి సంఘ మేష్టరుప ఖండరెననియు కలకత్తా వర్తకులలో నొకరు నుడిసిరి. చెన్నపురిలో డాక్టరు నాయురుగారు నుడివిన కీర్తి మూఘుల వ్యా గారు ప్రత్యేకతను కొరువారు కారు. గాన వాన మిట్టి బందనలను సరకు చేయక కార్యక్షేత్రతో వెనకకు వెనుకకుండ పనిచేయవలెను. యువకులు కార్యనిర్వహణమున నాయకులకు నడవలెను గాని తమమై వేడికొనవారని మా|| శాస్త్రిగారు నుడిసిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

పైన్యమున చేర్చుట.

లండను, ఏప్రిల్ 8:— ఇదివరలో యుద్ధమునకు పట్టా లములలో చేర నక్కరలేదని నిలుపబడిన వారిని మరల పరిశీలించి పైన్యములోనికి చేర్చుకొనుటకు ఒక చట్టమును కామన్స్ లో మూడవసారి ప్రవేశపెట్టిరి. 187 గురు అనుకూలము గను 19, గురు ప్రతికూలముగను అభిప్రాయమును తెలిపిరి.

స్పెయిను.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— స్పెయినులో కాంతి నెలకొనుచున్నట్లున్నది.

కార్మికుల ప్రతినిధులు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— రష్యా దొరతనమువారి నభినందించుటకును ప్రోత్సహించుటకు కార్మిక నాయకులగు పార్లమెంటు సభ్యులనువారిని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు రష్యాకు పంపెదరు. ప్రాప్తమైనదిగూడ ప్రతినిధులు వెళ్లవరని బోస్ట్ గారు నుడిచిరి.

రొట్టెల వ్యయము

రొట్టెలవ్యయము తగ్గవలెనని బాతలెస్టు గారు నుడిచిరి.

పైనిక సేవ

లండను, ఏప్రిల్ 8:— పార్లమెంటు ప్రభువులసభ వారు కానరాని నామోదించిరి. కఠినకానము లననము. పరిశ్రమలకు భంగము కలుగకుండనే కావలసినంతమంది సమకూరగలరని డిక్లీ ప్రభువు గారు రనిరి.

వికలాంగులకు పైనికలకు పనులు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— వీరిని వాణిజ్యము నున్నగు వానియందు నియమించుటను గూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నది.

విమానములు.

లండను, ఏప్రిల్ 2:— పశ్చిమరంగమున బ్రిటిషువారి విమానములు 58 పరాసువారివి 71 జర్మనివారివి 188 విమానములును నాశమైనవి.

మరణము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— అల్బర్టు ప్రభువుగారు మృతి సుందిరి.

ఫ్రాన్సు

ఫిరంగులను ప్రేల్చుట

లండను, ఏప్రిల్ 8:— సోమునుండి ఎయిదువరకు ఫిరంగులు అపుడపుడు ప్రేలుచునే యున్నవి. ఏలెట్టికి ఉత్తర దక్షిణ భాగములందు కావలి వైన్యములు ప్రతియుద్ధము జేయుచున్నవి. నిన్నటికొకటి వాక్యెయిల్ ప్రాంతముందు 6 మరఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. బట్టేడి సెన్సిల్ మానకొను డీ ఘాంతును ప్రాంతములందు యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆల్జీస్ లో నున్న సెపాయిలెహటు ప్రాంతముందున్న కందకముపై జర్మనులు దాడి జెడలిరి. మేము వారిని వెనుకకు పారదొలికితిమి.

కట్టుదిట్టములయిన సలములను గైకొనుట

శత్రువులు రీమున్ బాంబుతో కాల్చుట.

లండను, ఏప్రిల్ 8:— సోముకుదక్షిణ పడమరభాగములందు బాంబుముగ ఫిరంగుల యుద్ధమునకు సిద్ధపడి ఈ ప్రాంతము దీదాల నుండి కాల్చెను ఎన్సిల్ బనేగుండా దక్షిణభాగములందు శత్రువు క్రింది ముట్టుడించితిమి. ఓయిగుమిద శత్రువులెంత మొండితనముగ పోరినను మా కాయములు మేముకొన సాగించు కొంటిమి. బలమైనసేనలచేరక్షింపబడుచున్న కొన్ని గుట్ట ప్రదేశములను 18 కిలోమీటరులవరకు ఆక్రమించుకొంటిమి. ఎస్సిడిదాలక్, బాలక్, గిఫేకోర్ట్, సెరిసెనున్న

గ్రామములను, నోవీలికు దక్షిణదిశయందున్న కొన్ని కొండలను మావశముజేసికొన్నారము. ఏలెట్టిదాకి దక్షిణభాగములందు తుపాన్ గ్రామముకలదు. ఇదటకొన్ని స్థానములు మా స్వాధీనమైనవి. ఇవి గాక దక్షిణ వాయవ్య సరిహద్దులు కూడ మా చేతులలో నున్నవి. వాక్సనీని కూడ మా ఆధీనములో నుంచుకొంటిమి. దానికి పడమట తూర్పుభాగములందున్న కొన్ని ప్రదేశములను కూడ చేబట్టితిమి. లాపాకు యంత్రమువైపు సాగిపోవుచున్న కొంత జర్మను పైన్యమును మా ఫిరంగులతో కాల్చితిమి. శత్రువులు కీము వైది 2వేల మైళ్లులను వర్షమువలె కురిపించిరి. ప్రళయకాలాభిలాషివలె బాంబులతో కాల్చి దీమున్నగరమునంతను భస్మముజేసిరి. న్యాయకాన్త్రవేత్త లెందరోచనిపోయిరి.

సెంటు క్వింటనుపై దాడి.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— మేము సోము కిర్రప్రక్కలను ముడుకు పోవుచున్నాము. ఎలియెట్టునదికి దిగువను పోరు జరిగినది. మేము లెఫ్టు గ్రామమున ప్రవేశించితిమి. వానకి దిగువ జర్మను లెదిరించి చాల నష్టపడిన పరాసువారు తెలిపిరి.

పారిసు నగరము దుత్సాహము.

పారిసు:— ఏప్రిల్ 8:— వెసిడెంటు విల్సన్ గారిచ్చిన ఉపన్యాసమునకు పారిసు వారందరూ అపారముదము కొందుచున్నారు. కియోస్కు వార్తాపత్రికను ఒకమారుచూచి సంతోషించుటకై బ్రహ్మచర్యము గావించిరి. అమెరికనులకుం దిరముల కవతలప్రజలు తమసంతోషమును సభలలో తెలియజేసిరి. రాష్ట్రీయనగరములందు కూడ యిదే ప్రకారముగ ప్రజలు తమ సానుభూతిని కనవరచుచు ఉత్సాహముతో సభల జరిపిరి.

శీతగాలిచే యుద్ధ మూగిపోవుట.

లండను, ఏప్రిల్ 8:— ఈదినము ప్రధానకార్యాలయ మున్న గాయిటరు విలేఖకుడిట్లు వ్రాసెను.— శీతవాయువుచే యుద్ధమునకు ఆటంకము కలిగినదికాని ఆగ్రాసుకు 5 మైళ్లదూరములో నున్న హెనిక్ నూరు కోశీయాలు ప్రదేశమునుండి పూర్తి శత్రువులను పారదొలికితిమి. ఇప్పుడు మేము ఒకేపంక్తి 14 మైళ్లవరకు విధానముగ ఆగ్రాసుదక్షిణ భాగములందు బూరేమ్మనుండి బూమెట్టుదగ్గర నున్న ఎమిస్సు కాంప్రేరస్తావరకు పోవుచున్నాము. సెంటు క్వింటిక్ వాయవ్యములగా మా సేనలు పయనమై కొన్ని స్థలములను స్వాధీనము జేసికొన్నవి.

రష్యా

రష్యావారిని హెచ్చరించుట

లండను, ఏప్రిల్ 8:— రష్యా రణరంగముందు జర్మనులు బలకరమైన సేనలతో రష్యాపైన్యములపై బడిన మరము జేయుటకు ప్రళయముగ ఏర్పాటు గావించుచున్నారని రష్యా యుద్ధమంత్రి గూచికాపు గారు చెప్పినట్లు క్రిల్కోగోవ్ లో నున్న 'డెయిలీ క్రానికలు' పత్రికారేఖకు దొకడు వ్రాసెను. కాబట్టి యావన్యండియు తమకు తగునీతి సహాయము గావించి శత్రువులతో పోర సమకట్ట వలయును. ఇట్లు సమకూడుటకు ఆయా పట్టాలముల అధికారులు గవర్నరు మున్నగువారు శ్రద్ధ వహించి వైనికులను తయారుజేసి సిద్ధముగ నుంచవలెనని కూడ పలికిరి.

జవాహరి అధికారి

లండను ఏప్రిల్ 8:— జెనరలు సర్ ఆర్థర్ వైను గారు జవాహర్ అధికారపరమిని వదులుకొన్న కారణముచే మేజరు జెనరలు సర్ జార్జి ఎంగు హెన్రీ గారిని జవాహర్ అధికారిగ నియమించిరి.

రష్యావారి విజయము

తురుష్కలు తిరోగమనము గావించుట.

సింట్, ఏప్రిల్ 4:— మెసెపామెయారంగముందున్న ఒకరు 1917 సం॥ ఏప్రిల్ 4వ తేదిని ఈ తంతింపిరి.

రష్యావారు తురుష్కలను లెరుముట.

జెనిల్ హంబెక్, ఏప్రిల్ 1:— వెయివా క్కనును నుండి తురుష్క పైన్యములను రష్యావారు తరిమి వేసిరని ఈ ఊహనుండే వింటిమి. కపిరిసిరిక్ తూర్పుగ రెండుసార్లు తురుష్క పైన్యములు పరుగెత్తిపోయినవి. అల్పందుడయిన సంయుక్త దానిని దాటి ఈ పైన్యములు వెడలిపోయినవి. ఇది వరకు జెబలు హర్నిక్ ను కాపాడుచున్న పైన్యము కూడ మా బలములతో పోరలేక వెనుకకు మరలి పోయినవి. ఈ రోజున జెబిలు హర్నిక్ హంబెక్ ఉత్తర ముఖముగా బయలుదేరి కిజిలిర్ బటును ఆక్రమించుకొంటిమి. మాత్రవ్యధములు 7 మైళ్లు ముందుకు సాగినవి. ఉదయముందు శత్రువులు రస్తాను ఫిరంగులతో తగుల పెట్టుచున్నారు. కాని యిప్పుడు అట్టి దేమియులేదు. వీరిని బయలుజూడ తిరోగమనము గావించుచున్న తమ పైన్యములతోచేరి వెనుకకు మరలివని తెలియుచున్నది. మందుగుండుసామానులను ఆహారపదార్థములను కొనిపోవుటకు సహకారిగా ఉన్న వంతెన కిజల్ రోబటుకును ఖనికిస్కుకును మధ్యనున్నది. నది దాటుటకు వీలులేదు. కాల్బలములు దో నెలమిదా నెక్కి ఒడ్డు చేరినవి.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— ఇల్గుస్టు కోర్వోలకు దక్షిణమునందున్న శత్రువులను మేము తరిమితిమి. స్టాకహౌడునది సమీపమున శత్రువులు మాస్తానములపైని గుండ్లకు వదలిరి. వారు 18 సార్లు విషవామువులను వదలిరి. మేము వెనుకకు పోతిమి. శత్రువులు నడిని దాటిరి. మా సేనలో చాల మంది నష్టపడిరి. రఫీల్ వారు పశ్చిమమున 6 మైళ్లలో నున్న ఆస్టియానా కందకములలో మాజిటిని మేము వశపరుచుకొంటిమి. బల్గరలు డామ్యాబునదిని దాటబోగా మేము వారిందితిమి.

ఆత్మహత్య యత్నము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— వెనుకటి రష్యా ప్రధానమంత్రి భాగ్య ఆత్మహత్య చేసికొన యత్నించెను.

రష్యా సేన

లండను, ఏప్రిల్ 8:— రష్యాలో 7 గురు సభ్యులు గల నూతనమంత్రివర్గమును స్థాపించి పైన్యమునంతను సవరణచేయుగట్లు తీర్మానింపబడినది. వైనికులందరూ వర్మనులను వైరభావముతోనే జూచుచున్నారు. పిప్తకాలమున జారు గారు వైనికులందరిని రమ్మందురేమా నని జారిగారి నంగీకరింపజేయుటకు జరల్ ఆల్టెక్ గారు చాల పాటుపడిరి.

అమెరికా

మిత్రమండలివారితో కూడి పనిచేయుట.

వాషింగ్టను, ఏప్రిల్ 4:— మిత్రమండలివారికి తోడ్పడి వారితో ఈ ఘోరసంగ్రామముందు చేయవలసిన పనిని గురించి వెసిడెంటు విల్సన్ గారిక్రింద చెప్పనీతిని ఉపన్యసించిరి:— మిత్రమండలి వారితో నేకీభవించి పనిచేసినచో జర్మనులపై ఆనాయాసముగ యుద్ధముచేయుటకు వీలు కలుగును. ఇంతియ గాక ఆర్థికవిషయములో కూడ లాభముండును. ఒండొరులకు ఆర్థిక సహాయము కావలసి యున్నది. ఇట్లు ఉభయులు ఆర్థిక సాకాదశ విషయముల సందర్భమున కూడి పని చేసినచో మరకు ఎవ్వధమైన ఆధ్వం తరములు కలుగ జాలవు. మనల నెవరును డీకొన జాలరు. జర్మనుల జలాంతగ్రాముల దుండగముల నివారించుటకు మన ఉభయస్వాకాదశములను సమకూర్చి పని చేయవలెను. ఉభయ పైన్యము లేకీధనించినచో యువై పెడ్డు ప్లేట్సు రాష్ట్రపైన్యము మరింత అభివృద్ధి జెందును. కల్లిగట్టి యుద్ధము చేయుట కందరిని గూడ సంసిద్ధులగ జేయవలెను. వలయు నన్న పుకు కావలసినంత సేన సమకూర్చి తయారుచేయుటకు ఏర్పాటు గావించవలెను. అనవసరముగ ప్రజలను బాధించకుండ పన్నులచే నొప్పింప కుండ యుద్ధములను అనవసరము లేకుండగ దొరతనము వారికి యుద్ధవ్యయమునకు ప్రజలు కొంత సొమ్మును సమర్పింప వలెను. మనము సన్నాహము చేయుటలో ఇంతకు పూర్వము జర్మనులతో యుద్ధము చేయుచున్న అన్ని దేశములకు మరము వలయు సామగ్రిసంత్రము సప్లయ చేయుట మరవ వలదు. వారందరూ యుద్ధములో మునిగి యున్నారు. వారికి మనము ఉపకారము తప్పక చేయవలెను.

అమెరికాలో కాంగ్రెసు సమావేశము.

లండను, ఏప్రిలు 3:—దేశమందు లభించు వస్తువలముల నన్నిటిని సమకట్టవలెను. నౌకాదళములకు వలయు వానిని సమకూర్చి అంతర్జాతీయ సంఘములను సంతోషపరచవలెను. కొత్త సేనను నిర్వహించున సమకూర్చవలెను. పిమ్మట 5 లక్షల మందిని నిర్వహించవలెను. యుద్ధము చేయుచున్న మిత్రదేశములవారికి సామగ్రిల నందచేయవలెను. వనకు జర్మను ప్రజలతో మైత్రీయేగాని విరోధములేదు. జర్మను దొరతనము వారు ప్రజల యిష్టము ననుసరించి పనిచేయుటలేదు. నిరంకుశత్వమున సంగ్రామమును ప్రకటించిరి. స్వపరిపాలనముగల దేశములవా రెవరను వీరివలె పరిసర దేశములందు చారులనుంచి పొంది చాత మొనరించుట కదను కొరకు వేచియుండలేదు. మోసమున దేశముల నాక్రమింపదలవలెను. రష్యాలోని పరివర్తనము సమయానుకూలముగకలిగినది. న్యాయశాంతిలకొరకు పోరు దేశములవారికిపుడు రష్యావారు నిక్కముగ బాసటకాగలుగుదురు. దురాగతములకు కుట్రలన్నియు జర్మను ఉద్యోగుల ప్రోత్సాహమువలననే జరుగుచున్నవి. దీనివలన కలహప్రియత్వము విడితమగుచున్నది. మనచేతబడిన జర్మనులలేఖదేదీనికి నిదర్శనము. ఇట్టి దొరతనముతో మైత్రీ ఎన్నటికిని పొసగదు; గాన, చునము వారి రక్షాహోదయమున కంగీకరించెదము. మనకు స్వాధీనపరత్వములేదు; రాష్ట్రాధికారవాంఛలేదు. స్వేచ్ఛాన్యాయ సంరక్షణముకొరకు కయ్యమునకు దిగుచున్నామని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నుడిచిరి.

మాకు ఆస్ట్రీయాతో నిపుడు పోరులేదు. జర్మను ప్రజలతో గూడ విరోధము లేదు. వారికి మేముపకారము చేయదగిన అవకాశము కలుగక పోదు. జర్మను అమెరికనులలో పిచ్చిచేష్టలు పెంచుచున్నవి. అట్టివారు కనకశిక్షకు పాత్రులగుదురు. నే నీసభలో నిట్లు చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చింతిలు చున్నాను. దారుణ చర్యలతో మనము కొంత కాలము గడుపవలసి యుండును. శాంతియుగ కాలము బుచ్చు ప్రజలను సంగ్రాహికి బలిమొసంగుట చాల సంతాపకరము. నాగరకతయే ఐహిత్యమగుచున్నది. జీవితముకంటె స్వాతంత్ర్యమే మిన్నయగును. అని నుడిచిరి విల్సనుగారు వచ్చినపుడును వెడలివచ్చుచున్న ప్రజల కోలాహలము మిలిమిరినది. సభ్యుల ఉత్సాహమునకు మితిలేదు. యుద్ధమును ద్రవపరుచుదని ప్రెసిడెంటుగా రడుగగా యుద్ధము కలను కలనకు కేకలు నిండిపోయినవి. విల్సనుగారి యుపన్యాసము ముగియుననే కోలాహలము బ్రబలింపె.

సెనటుసభను ప్రస్తుతము.

చాలించుటకు కారణము.

లండను, ఏప్రిలు 3:—లాపోలిటు శాంతిపథము సంకేతముతో కూడుకొన్న ఆక్షేపణను నూచించుటచే సెనెటు సభను చాలించవలసి వచ్చినది. కాని ప్రజానాయకులు ఒకే దిగిని తీర్మానము బలపరుచునకు ఆరోజుకు కదలక రాజ్యము నిర్వహించ వలెనని పలికిరి.

మిత్రమండలివారితో అమెరికా నౌకాదళము వారు కలిసి పనిచేయుట.

వాషింగటన్, ఏప్రిలు 6:—మిత్రమండలి నౌకాదళముతో అమెరికావారి నౌకాదళములు తోడ్పడి కుడిభుజము ధివలె సహాయపడి సమరముచేయ పూనుకొనెనని నౌకాదళము కారి ప్రచురముచేసిరి. మంత్రివర్గము వారు ప్రజల అనుమతిపైని యుద్ధమునకు వలయు ఋణమును చేయవలెనని ఆలోచన చేయుచున్నారు.

అమెరికావారి విలేరణము

లండను, ఏప్రిలు 4:—అమెరికా పరివర్తన సమయమున పరాసువారు వారికి చేసిన ధనసహాయమునకు ప్రతిగా మరల అమెరికావారి పుత్రు. 10 కోట్ల పౌనులను పరాసువారి కుచితముగ నిచ్చెదనని తెలియచున్నది.

అమెరికా రాజ్యాంగసభ.

వాషింగటన్, ఏప్రిలు 4:—సేనలో వారి అన్యదేశ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారుకొన్ని మార్పులతో జర్మనుకును అమెరికాకును యుద్ధము ముగుచున్నదని ఒప్పకొనిరి. దీనిని గురించి రెండు సార్లు పార్లమెంటు సభలలోను తీర్మానములు పాదించబడినవి. కాని ఏమియు పర్వసానము లేలేదు. రేపు తెలియగలదు. రెండు సభలవారు నూజికి 99 గురు ఈతిర్మానము నొప్పకొందునని జడలు అనుకొనుచున్నారు.

రూజువెల్టుగాడు అధ్యక్షుని అభినందించుట.

లండను, ఏప్రిలు 3:—అమెరికా అధ్యక్షులగు విల్సనుగారిని అభినందించుటకై రూజువెల్టుగారు వారి మందిరము నకు దయచేసిరి.

అమెరికావారి ఏకాభిప్రాయము

న్యూయార్కు, ఏప్రిలు 4:—యూనైటెడ్ స్టేట్సులో నున్న అన్ని కక్షలవారును తమ భిన్నాభిప్రాయముల కట్టిపెట్టి విల్సనుగారి ఉపన్యాసమును ఆమోదించిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల ముట్టడి.

లండను, ఏప్రిలు 3:—అమెరికావారు అనవసరముగ సమరమునకు దిగిన కారణముచే జర్మనులు తమ జలాంతర్గాములను మరింత ప్రబలముగ ప్రయోగించెదరు. ఇది తప్పక తటస్థించును.

రాజ్యకార్యతంత్రజ్ఞులు బ్రుసెల్సునుండి వెడలిపోవుట

లండను, ఏప్రిలు 4:—బెర్లిను:—మార్చి 3:—బ్రుసెల్సు నగరమును తమ సిబ్బందులతోనున్న అమెరికా వై నావారి మంత్రులు ఆ నగరమును వదలి యిచటకు తిరిగి వచ్చినారు.

సార్వభౌముల సమావేశము.

ఆముష్టరుడం, ఏప్రిలు 5:—కయ్యసరును, కయ్యసరు ప్రభిణి నిర్వహించుటకు ఆస్ట్రీయా సర్వభౌముడును వారి పత్నియు, జెరిని ప్రభువుగారును ఆస్ట్రీయావారి సిబ్బందికి ప్రధాన నాయకుడు జెనరలు ఆర్థుర్వాస్ట్రాసెను బర్సెగాను జర్మనుల ప్రధాన కార్యాలయము కేగినట్లు బెర్లిను తంతివార్తలు తెలుపుచున్నవి.

జర్మను మిత్రుల సంధియత్నములు

లండను, ఏప్రిలు 4:—ఈ సంధిసూచనల విషయము నాకు తెలియదని బోనగ్లాగా రునుడిచిరి.

సంధియత్నములు.

ఏప్రిలు 3:—ఆంస్టరుడం, జర్మను మిత్రులు కొత్తగ సంధి ఏర్పాటుకొనేయుచున్నారని లోకలుజేగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

టర్కి

సినేలో బ్రిటిషువారు విజయులగుట

సార్వభౌముడు వీరిని అభినందించుట.
లండను, ఏప్రిలు 4:—జెనరలు మర్రేగారికి జాడ్జిచక్రవర్తిగారి తంతినంపిరి:—ఇటీవల మీరు మీ సేనలతో గాంచిన జయమునకు మేము చాల సంతసించు చున్నారము. మీ సేనలు నిర్వహించిన కార్యములనను, మిత్రమండలి వైర్యము వారు గావించిన సహాయముచేతను మేమందరము చాల ఉప్పొంగు చున్నారము. ఇకముందుకూడ మీ వైర్యములు ఇదేరీతిగ పోరి విజయులగుదురు గాక. సహజపరాక్రమముతో పోరి జయముగాంచిన మీ సేనల నన్నిటిని అభినందించుచున్నాము.

మొసపాటేమియాలోనికి ముందుపోవుట

ధిల్లీ అబ్బాసు స్వాధీనమగుట.
సిన్హా, ఏప్రిలు 4:—మార్చి 31-న రేడిగల ఈతంతి వార్తలో యిట్లున్నది:—కిజిలోహాటుకు వైర్యుతిగా 13 మైళ్ల దూరములోనున్న ధిల్లీ అబ్బాసును మా సేనలు స్వాధీనము చేసుకొన్నవి.

హాలండు

హాలండు దేశమందు ఆహార విషయము

హేగ్:—వ్యవసాయము చేసికొనుటకు పైనికులకు నెలవిచ్చు సంక్షయమున ప్రస్తుత ఫిలిగతుల ననుసరించి విస్తారముగ ఎంకిరి నెలవీయుటకు నిలుండదని యుద్ధమంత్రిగారు నుడిచిరి. హాలండుదేశమందు దిపుడు ఒక దినమునకు సరిపడు రొట్టె 9 షొస్సుల బరువు కలిగియున్నది. అనగా రోజు 1 కి 9 షొస్సుల రొట్టెకంటె ఎక్కువ యిచ్చుటలేదు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారు యుద్ధమును సమాప్తిచేయగోరుట

లండను, ఏప్రిలు 4:—జర్మనుమిత్రులు ఘనముగ సంధి మరతులచే కష్టపడుచున్నయు శత్రువులకుకూడ నీచము. గా కూడ సంధి సమకూర్చు యత్నించి త్వరలో యుద్ధము సమాప్తము గావించు చున్నారనియు లోకలుజేగరు పత్రికలో వ్రాయబడి యున్నది. ఇంతయుజూడ ఆస్ట్రీయనులను జర్మనులను సంధి కొరకై తొందర చేయుచున్నట్లు తెలుచున్నది ఈ ఘోరసంగ్రామముచే జర్మను మిత్రుల దేశమునకు సంక్షోభము కలిగి కుటుంబములు నాశనమగుచుండుట సాధ్యమైనంత త్వరలో యుద్ధము పరిసమాప్తము గావలెనని ఆస్ట్రీయావారు జర్మనులకు తొందర కలుగ జేయు చున్నారని తోచుచున్నది.

ధిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినయుద్ధతంత్రీవార్త.

పరాసు బ్రిటిషు వైర్యములు జర్మనులను ఇంకను వెనుకకు పారదోలుటయేగాక జర్మనులు కొత్తపంక్తుల కలుపుకొనెనదమని ఏర్పరుచుకొన్ని ప్రదేశములనుకూడ స్వాధీనము చేసికొనిరి. లాంగ వెస్టినును, వై రామాంటు, ఈక్వెకోర్టు విల్సరును ప్రాకౌ పాలుకోర్టు న్యూవిజ్జీగ్రామాదులను బ్రిటిషు వారు స్వాధీనముచేసికొనిరి. జర్మనులు ముఖ్యస్థానమని తలచిన కొయినెల్సుకు దక్షిణ పడమటిభాగములందున్న స్థానములను గూడ వశముగావించుకొనిరి.

లానుకు పడమట కొండలతోను అటవితోను కూడుకొని దుర్భరముగ నున్న ప్రదేశమును పరాసువారు అతిసాహసముగ పోరి బట్టుకొనిరి. నెంటు గోదెయిను అటవీమార్గమును కూడ అనుకూలముగ చేసికొనిరి. అచటనుండి ఎయిరువరకు కొన్ని స్థలములను ఆక్రమించుకొనిరి. నెంటుక్వింఠెను వైపు ముందుకు సాగలేదు. శత్రువులతో కలిసిమెలిసి ఎచట చూచినను తమ సేనల పోరుచున్న వని పరాసువారు అధికార పూర్వకముగ తెలియజేయు చున్నారు. ఇకముందు శత్రువులతో యుద్ధము చేయుటకు ముందు ఇదివరలో బట్టుకొన్న ప్రదేశముల నన్నిటిని భద్రపరచుకొనిన గాని సమరమునకు పరాసు బ్రిటిషువారు పోదలచుకొనలేదు.

వెడ్డు ప్రాంతమందు జర్మనులు తిరుగ యుద్ధముచేయలేదు. కాని ఆవుకోర్టు అటవిదగ్గర తమ వద్దనుండి జర్మనులు స్వాధీనము చేసికొని 18వ మార్చివరకు జర్మనుల స్వాధీనము లోనున్న కొన్ని కందకానలను పరాసువారు బలకరముగ పోరి తిరుగ స్వాధీనపరచుకొనిరి.

గోజయా ప్రాంతమందు ఆస్ట్రీయనులు ఇటలీ వారిపై రెండుసార్లు దాడి చేపట్టిరి. ఒక యుద్ధమునందు పరాజితులయినను రెండవయుద్ధమందు ఆస్ట్రీయనులు ఇటలీవారి కందకములలో కొన్నిటిని స్వాధీనము చేసికొనిరి. జర్మను మిత్రులు ఈకొత్త యుద్ధమునందు ఇటలీని యాపుమాప నుద్దేశించుచున్నారని ప్రజల అభిప్రాయమగుచున్నది.

బాల్కన్ విచ్చి మధ్య భాగమందు కొండెము రష్యా వారు లొంగవలసివచ్చినది.

మొనాస్టరు కు త్రవమందును వాయవ్యములయందును జర్మనుల పంక్తివంతను పరాసు సేనలు స్వాధీనముచేసుకొన్నది. 2000 తురుష్కుల పైనికల నోడించి సేనాని పైనికులను బంధిక్తులు చేసి, సేనాని సిబ్బందివలెను కూడ గాబూ వద్ద పట్టుకొని పలస్తీనులో నున్న తురుష్కుల వైర్యములకు ఆశావస్థయు గావించి హతమగునట్లు బ్రిటిషువారు చేసిరి.

జలాంతర్గాములవలన మందుగనుల చేతను ఓడలుకొంచెము చొచ్చుగ నష్టపోయినవి. 25 వ మార్చిలో అంత్యురుగు వారములో అన్ని జాతులవారికి సంబంధించిన ఓడలు బ్రిటిషు శేవులలోవచ్చి చేరినవి. 2314 వ గ్రకనాకలు 2433 నాకలు చేరువదలిపోయినవి. 1600 టన్నుల బరువునకు మైబడినట్టి 18 నాకలను 1600 టన్నులను లోనగు బ్రిటిషు గ్రకనాకలు 7 ను ముంచుబడినవి.

కామరు సభలో రాబర్టు కేల ఇట్లు చెప్పెను.—మన ముట్టడిచే జర్మనులతో తిండికట్టినది. ఉన్ని, ప్రత్తి, తోలు మొదలగునవి చాల కాటకముగ నున్నవి. ప్రజలు అల్లకల్లోలముగ తిరుగబడి అల్లరులు దొంగ్యచేయుచున్నారని వినుచున్నాము. సాంఘికవాదులు గూడ దివిష్టాగులో అత్యవసర అధిక పత్రమును ప్రదేశవైట్లగూడవని ఆక్షేపించుచున్నారు. యుద్ధ మారంభమైనది. మొదలు నీరు దొరతనమువారిపై తిరుగబాటు జేయుట మొదటి సంగతి.

ముఖ్య సమాచారములు

(1)

మైసూరు యువరాజుగారు నిన్నటిదినము దేవనగిరము నుండి బెంగళూరుకు పోయిరి.

గుడ్ ప్రయత్నమున ఆంధ్రవాత్సాహిక లెవ్వియు ప్రయ రింపబడవు.

గోదావరి జిల్లాలోని ఇంజినీరు కె. కృష్ణకృష్ణయ్య గారు మలబారు జిల్లాలోని ఇంజినీరుగా నియమింపబడ వచ్చునని నూచి:ప బడినది.

బెంగళూరులోని ఎస్. ఏస్. రామారావు పావునం దు 30 గడియారములను దొంగిలించిన గారుసింగు అనునతనికి సీటీపీజిప్రెస్టుగా మూడుమాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

దివాన్ బహదూరు రామచంద్రరావుగారి రింకను తమ నూతనోద్యోగములో చేరలేదు. ప్రస్తుత శాసనసభ ముగిసిన గానే నెల్లూరు కలెక్టరు పదవిని ఛాటుగారికిచ్చి వారు తమ యుద్యోగములో చేరెదరు.

కలకత్తా పురపంచమున గవర్నరుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద ఈ నెల 4 వ తేదీని సభ జరిగినది. యువజన క్రైస్తవ సంఘాభివృద్ధిని గూర్చి యువనాథులు జరుపబడినవి. గవర్నరు గారును లార్డు లివపుగారును ముచ్చటించిరి.

1917 వ సంవత్సరమునకు 10 లక్షలు కావలెనని గోల్డ్ గారు నుడిచిరి. బొంబాయి వారు 1½ లక్షలు కలకత్తా తరపు క్లబ్బు వారు 75000 ను పాదానము చేసిరి. కలకత్తా వారు గూడ 1½ లక్ష నియోగలెనని గోల్డ్ గారు నుడిచిరి.

1915-16 సం॥ యుద్ధముల రిపోర్టు సందర్భమున గత సంవత్సరము నుండి జరిగిన కార్యాచరణలపై మైసూరు సంస్థానపు సేనలు పంపబడి ననియు సేన ప్రతిష్ఠలు నిలిపి శత్రువుల దారదోలి దొరతనమువారి మెప్పుల పొందినవనియు తెలిపిరి.

అతిత్వరలో హుందీల మారకపు ఒడ్డున తొలగించుటకు దొరతనమువారు రూపాయికోట్లను ప్రవేశపెట్టి నిశ్చయించి వారనియు కీర్తనలుగానే అనుటకు వచ్చు ననియు పయినిరు ప్రతికావాణిజ్యవిలేఖకును వ్రాసియుండెను. పోయిన వారమునందు కలకత్తాలో మేయరుగారు వర్తకులతో దీనిని గు రించియు ముచ్చటించిరట!

కూనూరు కంటోన్మెంటునందు ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు పోలీసు వాకరులను నమూనాచేసికొనుటకు ఒక పద్ధతి నేర్పాటు చేయుచున్నారు. కనుక ఉద్యోగులందఱును తమ వాకరుల మంచి నడవడియన్న గుణములను ఒక పుస్తకమునందు (వెల 2½ అంశా) వ్రాసికొనుట నేర్పాటుచేయవలె నని బ్రిగేడువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి.

పీమ్సలో జరిగిన సామాన్యసభలో కనకాప్రతినిధి గో జున్నగారిట్లు పలికిరి:— సర్వసామాన్యసభయందు హైందవ ప్రతినిధులు సమావేశమగుట ఇదియే మొదటిసారి. వారు తమ ప్రతినిధులను, ప్రభుత్వముపట్ల తమకుగల సానుభూతిని మం దుతాము చేయవలసిన కార్యములపై సామ్రాట్టు ఆజ్ఞలపై ఎదురుదాడుచు ప్రాణములపై న సంస్థల సంస్థలయి యున్నారు.

కలకత్తా గ్రేటు ఈన్వర్క్ హోటలులో నుండిన డెల్లియు. మెక్స్ ఫోగారు 8000 రూపముల నగలుపొయిన వని బుధవారమునాడు పోలీసువాకి తెలియజేసిరి. ఇక్కడ క్షుద్రుల ఫోలక గారును, ఒక సబ్ ఇన్స్ పెక్టరును, ఒక సి.ఐ.డి. ఉద్యోగియు తేసుకు విచారించ మొదలిడిరి. గురువారము రాత్రి మెక్స్ ఫోగారి పెట్టెలోనే నగలన్నియు నుండెను. ఇంతలో ఈ నగలు వేరువేరు పెట్టెలలో నుండెను.

బెంగళూరుయొద్ద నీలసమద్ర మను నొకనది గలదు. దానియందు కొందఱు కోవర్టీ జాలిజనులు స్నానముచేయు చుండగా, నదియొడ్డున ఒకనికి నూరురూపాయల నోటు చిక్కినట్లు. అతడు దానిని తెచ్చి దానివిలువ యెంతయో తెలియక ఒక మార్కెట్ కునుగియొద్ద కడుగుబోగా పోలీసు వానిని చూచింది అతనిని వట్టి బంధించిరి. బెంగళూరుజిల్లా డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారివలన ఈ నోటు విచారించబడుచున్నది.

కొచ్చి సంస్థానమున గ్రామ పంచాయతులలో పని బాగుగా జరుగుచున్నదని సంస్థానాధికారులు గ్రహించి పెద్ద రాజుగారి వట్టిపూర్తి ఉత్సవసందర్భమున సివిలు దావా లను (కొద్ది మొత్తములను) విచారించుట గూడ నధికార మొసంగిరి. ఇదివరకు ఆరోగ్య వ్యవస్థాన రాజమూర్తిగారు లు ఈ సంఘములు గమనించుచున్నవి.

ఈనెల 4 వ తేదీని జరిగిన కలకత్తా పురపాలక సంఘ సభలో అధ్యక్షులు పురపాలక సంఘసభ్యులతో ఇట్లు తెలియజేసిరి “ఆయావాడ్లు కమిషనులు ఆయావాడ్లలో నున్న ప్రజలకు ఈ యుద్ధముకావశ్యకతను గురించి తెలియ జేయవలయు ననియు ఇట్లుచేసినచో యుద్ధమున సంఘము వారి కార్యభారము కొంచెము తగ్గుననియు యుద్ధరణకార్య దర్శిగారు జాబువ్రాసిరి. రెండవయుద్ధమునసభ రాజోపు బుధవారమునాడు కలకత్తాలో పురపంచమున గోనాట్టుపై ప్రభువుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమకూడును.”

ఒక డొక శ్రీకి ప్రోపోటు వ్రాసియిచ్చెను. ఆప్రో నోటు నామె తన మరచిపేరునకు మార్చి యిచ్చెను. సామెయి యును పుచ్చుకొనలేదు. పిమ్మట కొంత కాలమునకు మరది బాకీదారునిపై దావాచేసెను. ప్రతిఫలము ముట్టలేదుగాన మార్పు చెల్లగూడదని సాక్ష్య మిచ్చుట కామె కోర్టుకు వెళ్లు చుండగ దారిలో కాచియున్న మరది ఆమెకు కత్తితో నరికి చంపి వివేకతపు దాహుగుటచే నీరుత్రాగి పోలీసు స్టేషనుకు బోయి నిజము చెప్పి లొంగిపోయెను. అతనిభార్య యీహా త్వంతయు చూచిన దగుటచే నిజము చెప్పెను. అతనికి కల్ల కోట జడ్జిగారు మరణదండన విధించిరి.

దొరతనము వారి గుర్రపు జీను తదితర సామానాలు విక్రయించు దుకాణమునకు బోయి హెమెంగువే గారి పే రిట ఒక బనాతు గుడ్డను తీసికొని హెమెంగువే గారికి ఈ దుకాణదారులచే ఒక తప్పును బిల్లును పంపించిరి అట్లు రహిమాత్ ముజాఫరు హసేను అను నిర్దయ ముద్దయలకు కాక్ పూరు నెమను జడ్జిగారు 4 సం॥ కఠినశిక్ష విధించిరి. పీరు అలహాబాదు ఉన్నత న్యాయస్థానమునకు అప్పీలు చేయ హె మెంగువే గారు పీరులకు హెసపోవుటకు సామాన్యులు గారని ఆక్షేపించుచు శిక్ష రద్దుపరచి ముద్దయలను విడుదల జేయుమని న్యాయాధిపతిగారు రాజుపించిరి.

సర్ విలియం మేయరుగారు బొంబాయికేగి హిందూ దేశ వణిక్సంఘమువారిని బ్యారోవారిని సందర్శించిరి. నిన్నటిరోజున ఆంగ్ల వణిక్సంఘమువారితో ముచ్చటించిన సంగతులనే యచ్చటకూడ ప్రసంగించిరి. భారతీయులు యుద్ధ మునకుగాను సమర్పించిన 100 కోట్ల రూపములను సమయ మునకు లభించినవని ఆంగ్లవాణిజ్యసంఘము హా రామోడించిరి. పీరు సహనబుద్ధిని మేయరుగారు మెచ్చుకొనిరి. ఇంబ గ్లేసుగారు లంకాపై పారిశ్రామికల పట్ల గంభీరముగా నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునకు చాల సంతసించిరి. ముందు కూడ భారతీయులకు మంచి లాభములు స్వేచ్ఛావ్యాపారము సమ కూరునని అభయహస్త మిచ్చిరి.

లక్నో కన్వెన్షన్ ఇంజినీరు లెనువ్రాసుగారు ప్రస్తుత మం దములు జరుగుచున్న పి. డెల్లియు! పద్ధతి ఏమియు లాభకారి గాదనియు ప్రోత్సాహకరముగ లేదనియు పలికిరి. నితిపనులను, పురాగోగ్యమునకుగానుచేయుపనులను ప్రజలకిచ్చి పనిచేయింపవలె నని నుడిచిరి. దొరతనమువారి శిల్పకారులే ఉండవలెనని ఎవరును చెప్పబడి యుండలేదనిరి. ఇండి యలో కన్వెన్షన్ గారిని ఇంజినీర్లసంఘ మొక్కచే కలదు. బొంబాయి కలకత్తాలలో ఒకటియుకూడ లేదు. సాధా రణముగ దొరతనమువారి కొలువులోనున్న శానిటరీ ఇంజినీర్ల కు ఉండవలసిన యోగ్యతాతత్వములు లేదనికూడ పలికిరి. సభ ఇప్పుడు లాహోరుకు పోవుచున్నది.

పి. డెల్లియు. తనిఖీసంఘము. అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 3:—ఈరోజు సమావేశమందు చాలవరుండునటుల కంట్రాక్టులను ప్రజల కీయనలెనని తమ సాక్ష్యమందు బాన్సీకాపురములైన ఆటలుగారునుడిచిరి. పి. డెల్లి యూ శాఖకు సంబంధించినవారిని కట్టడపు పనులకు నియోగిం పకూడదు. తాచేద్దానకు చాలతక్కువగ జీతములియబడు చున్నవి. లాహాయి కారిగ పనులకు జరిపించవలెనని తమ అభి ప్రాయముని తెలిపిరి.

సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభ లక్నో, ఏప్రిల్ 3:— గా! హోమ్సుగారి అధ్యక్షత క్రింద నిన్నటిరోజున సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభ సమావేశమయినది. ఈసభయందు సింగుదేశపు ఎస్టేటుబిల్లువిష యమై ప్రత్యేకముగ నేర్పరుపబడిన సంఘమువారి రిపోర్టును బరచుగారు ప్రవేశపెట్టిరి. పూర్వపక్షసిద్ధాంతము లయినపిదప బిల్లును అమలులోనికి తెచ్చిరి. చింతామణిగారి బిల్లును ఆక్షే పించిరి. కాని వారిమాట నెగలేదు. పిమ్మట ఓడనలుగారు వైద్యవట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. అనధికారసభ్యులు ప్రత్యేక సంఘముగ నియమింపబడి దీనిని విమర్శించి తమయభిప్రాయ మును తెలియజేసిరి. దొరతనమువారు తమ అభిప్రాయముపట్ల సానుభూతిని కనపరచినందులకు మందన మొనరించిరి. ఇదివరకు ఆమోదింపబడిన చట్టములలో ఈవైద్యసహాయ చట్టమే రాష్ట్ర యసభలో చక్కగ ప్రవర్తించబడినదని చింతామణి గారు తెలిపిరి. పూర్వపక్షసిద్ధాంతముల అసంతరమున కొన్ని సవరణలతో ఈచట్టమును సభవారందరు ఆమోదించిరి. ఈ రోజున జరిగిన సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభలో 17-18 సం॥ నకు ఆర్థికపత్రమును పింగారు ప్రవేశపెట్టిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనువిషయమై సర్వసామాన్యపు దొరతనమువారికి తమ సిఫార్సులను చేయక పూర్వము దేశీయమహాసభవారిని మహా మృదీయసభవారిని తదితరసంఘములను అడిగి వారి అభిప్రాయ ముల బడసిన పిమ్మట తమ ఉద్దేశములను తెలియజేయుటకై దొరతనమువారు చొగిరించిరి. సభ మరల రేపు సమావేశమగును. లక్నో, ఏప్రిల్ 4:—ఈరోజు సభయందు ఆయా ప్రదేశములందున్న వారు అచ్చట ఎన్ని సార్లును దుకాణము లుంచవలసినది, ఎవోట్ల దుకాణమును వేయవలసినది నిర్ణ యించుట కధికార మీయవలెనని చింతామణిగారు కోరిరి. ఈ సందర్భమున మనోహరమైన చర్చ జరిగినది. పోటుకు తెల్లగా చింతామణిగారి తీర్మానము ఓడిపోయింది. ఆగ్రా వైద్యకళాశాలను పునర్నిర్మాణము చేయుటకై ఉపపాదింప బడిన తీర్మాన ముపసంహరింపబడినది. ఏప్రిల్ 10-వ తేదీని ఆర్థికపత్రమును చర్చించెదరు.

వంగదేశపు శాసనసభాసభ కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—గోనాట్టుపై ప్రభువుగారి అధ్యక్షత క్రింద వంగదేశపు శాసన సభాసభ సమావేశమయెక్క. ఆఖ రుసభ ఈ ఉదయమున జరిగినది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ముగి సినపిదప ఆర్థికపత్రమును చర్చించుచు అధ్యక్షులు సభ్యులను గోరిరి. అనధికార సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగా పోలీసు శాఖాసందర్భమున అనవసరమగు వ్యయము హెచ్చుచున్నదని ఆక్షేపించిరి. విద్యకును, ఆరోగ్యాభివృద్ధి కిని కావలసినంత సామ్య నీయవలయుననియు పోలీసుశాఖా సందర్భమున చాల వరకు వీలై నంతమట్టుకు వ్యయమును తగ్గించవలెననియు ఒప్పించిరి. ప్రజలకు ఆయుధములను ధరించి స్వరక్షణ జేసికొను అవకాశము కలిగించవలయుననియు అట్లుచేసినచో పోలీసు సిబ్బందిని కొంతవరకు తగ్గించవచ్చుననియు ముగివదా బాదు నవాబుగారు పలికిరి. సురేంద్రనాథ్ రాయగారును అట్లుగో కా సింగారును వేసవి కాల మందు కొండ ప్రయాణము మానవలెనని దృఢముగ పలికిరి. హిందూదేశ రక్షక శాసనము ననుసరించి నిష్పంధింప బడిన యువకుల నందరిని విడుదలజేసి విచ్చివైశ్యములో చేరి సుత్వ వర్తనము పొందునట్లు చేయు సావకాశము కలుగజేయ వలె ననియు అంబికాచరణ ముజుందారు గారు కోరిరి. ఆర్థిక పత్రమును గూర్చిన చర్చ ముగియునరికి చాల ప్రాధుపోయినందున పూర్వపక్ష సిద్ధాంతము లయినపిదప గవర్నరుగారు సమయ ముగ్గరిగ ఉపసగించి చర్చను ముగించిరి. సభ సమావేశముకాని సమయములందు చేయదలచుకొన్న సంస్కరణములకు వలయుసామ్య ఎన్నిధమున సమకూరునో అట్టిగడుపాయముల నాలోచించ వలయునని గోనాట్టుపై ప్రభువుగారు సభ్యులకుగోరిరి. హిందూదేశ రక్షక శాసనసందర్భమున సభ్యులు చేయవలసిన కార్యభారము లెన్నియొకల జని నుడిచిరి. దీనిని ఆచరించుటగో ప్రజలకెంత మాత్రము అన్యాయము జరుగకుండ పనిచేయవలయును. భారతదేశమందు ఈ శాసన మములుజరుపుటకు నాకును ఇష్టములేదు. కాని కాల నిధి ని బట్టి అట్లు చేయవలసి వచ్చినది. ఈసభామందిరమున గాక బహిరంగ సమావేశములందు మీ గృహమందును, యిప్పుడు వంగదేశమందున్న ఆ రాజకమును, తదితరదేశములను లేకుండ దేశమునకు శాంతి కలుగ చేయు ప్రయత్నములను మిగులజేసి నాకు సహాయముగావించ వలెనని మిమ్ములందరి కోరుచున్నానని గోనాట్టుపై ప్రభువుగారు పలికిరి.

THE GREAT WAR.

St. Quentin Suburbs Approached.

American Financial Advances to France.

Germans Cross the Stokhod.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Series of Strong Positions Captured.

Enemy Bombed Rheims.

LONDON, April 4. A French communique says:—East and west of the Somme, after violent artillery preparation, we attacked an enemy position south of the line through Castres-Essignay-Benay from Epine de Dallon. On the Oise we attained our objective in spite of desperate resistance and carried, on a front of thirteen kilometres, a series of strong points solidly organised and held by large forces. We captured Epine de Dallon and the villages of Dallon, Giffecourt and Cerisy and also several heights south of Novilly. South of the River Ailette we continued to progress in the region of Laffaux, of which we hold the south and north-western outskirts. We also carried Vauveny and gained a footing west and north of it. Our batteries caught a German column marching towards Laffaux Mill. The enemy violently bombarded Rheims throwing over two thousand shells into the town. Several civilians were killed.

Blizzard Impedes Operations.

The New British Line.

LONDON, April 4. Reuter's correspondent at Headquarters wiring to-day says:—A blizzard has impeded operations, but the enemy was completely cleared out of Henin-sur-Cojeul five miles south-east of Arras. Thus our line is almost dead straight for fourteen miles from Beaurains south of Arras to the great Amiens-Cambrai road near Beaumetz. It is reported that we progressed again in the north-western advance on St. Quentin.

March on St. Quentin.

Suburbs Approached.

Much Artillery Activity.

LONDON, April 4. French communique says:—We continued to advance east and west of the Somme along the entire front attacked by us yesterday. Our reconnaissances pushed forward beyond Dallon as far as the southwestern suburbs of St. Quentin. We reached southern end edge of Grucies, north east of Castres. We entirely captured the village of Moy on the Oise on our right. The enemy artillery violently reacted notably in the region of Essigny. Fight continued south of the river Ailette, as far as the village of Laffaux, into which we penetrated in spite of obstinate resistance of the enemy who is defending himself foot by foot. Our fire smashed up, with heavy losses, German counter-attacks south of Vauveny.

Enemy Attacks Repelled.

Enemy Quits Trenches.

LONDON, April 4. Last night's French communique said notwithstanding furious snow squalls and soaked ground we drove back the enemy on the whole front from the Somme to the Oise and threw him back beyond the most important dominating position marked by the villages of Grucies, Urvillers and Moy which were brilliantly carried. North of the farm of Lafolie the Germans hustled by irresistible attack precipitately quitted three lines of trenches, protected by wire entanglements abandoning many wounded and considerable material. South of the Ailette, there has been no change in the situation in the region of Margival and Laffaux. An artillery duel has been violent in Woevre. Our long range guns caught the enemy detachments in the station of Vignevilles.

Enemy Attempts Fail.

LONDON, April 4. General Haig to-night reports. A determined attempt made by the enemy last night to recover guns captured on Monday failed and all six have been brought in. We captured the village of Metz-en-Couture taking prisoners. Fighting continues east of the village and in the neighbourhood of Havricourt Wood five of our aeroplanes are missing. Captures made southeast of Arras on Monday now amount to 270 prisoners, 17 machineguns and four trenchmortars.

RUSSIAN FRONT

Germans Cross the Stokhod.

Heavy Russian Losses on the Stokhod.

Russian wireless communique says. We threw back the enemy who temporarily occupied the trenches in the region southwards of Ilukst and southward of Krevo. The enemy heavily bombarded with chemical shells our positions at the river passages of Stokhod in the region of Stokhovitche and Gelsen station. They discharged thirteen gas waves and pressed back our troops. The Germans crossed the Stokhod, north-eastward of Gelsen.

In retiring across the Stokhod some of our detachments lost heavily. We occupied three rows of Austrian trenches, six miles westward of Rafailova. We frustrated a Bulgarian attempt to cross the Georgieve branch of the Danube.

GREAT BRITAIN.

Re-examination of the Exempted.

Third Reading of Bill Passed.

LONDON, April 4. The House of Commons has passed the third reading of the Military Service Bill for the review of exemptions by 137 votes to 19.

The Blockade of Germany.

Effect of U. S. Intervention.

LONDON, April 4. An immediate tightening of the blockade is regarded as probable in consequence of American intervention.

Keeper of the Jewels.

LONDON, April 4. Major General Sir George Younghusband has been appointed keeper of the Jewel House of the Tower in succession to General Sir Arthur Wynne, resigned.

South Aberdeen By-Election Result.

LONDON, April 4. The South Aberdeen by-election result is Fleming (Coalition) 3,283; Watson (Independent) 1,507; Pethick Lawrence (Peace) 323.

Central Powers and Peace.

LONDON, April 4. In the House of Commons in reply to Byles, Bonar Law said he was not aware that the Central Powers had suggested any peace terms.

Reduction of Bread Consumption.

Bathurst stated that further reduction in consumption of bread was absolutely essential.

Military Service Bill

The House of Lords passed the bill reviewing military exemptions without amendment. Lord Derby said he was certain that large and more drastic measures would have to be taken to supply men for the army. Men required could be got without destroying any vital industry.

Labour Representatives'

Congratulations to Russia.

Two M. P's Deputed.

LONDON, April 4. Bonar Law stated in the Commons, that two labour M. P's were going to Russia, at the request of the Imperial Government with the object of conveying congratulations and sympathy of British Labour to its comrades in Russia and encouraging the Russian Government in the prosecution of war. The Russian Government had stated that visit would be very welcome. (Cheers)
A similar delegation is going from France.

Employment of Disabled Soldiers.

Advisory Committees Formed.

LONDON, April 4. Ministry of Labour in conjunction with War Pensions Statutory Committee is establishing trade advisory committees of equal numbers of employers and work people and representatives of principal trades to advise concerning the training and employments of disabled soldiers within these trades. Establishment of these committees is intended to ensure that the schemes for training the disabled men shall be fully considered by interests concerned.

Obituary.

LONDON, April 4. The death is announced of Lord Allerton.

British Shipping Returns.

LONDON, April 4. Admiralty says during this week 2281 merchantmen arrived at the British ports and 2390 sailed. Eighteen steamers of over sixteen hundred tons and thirteen under sixteen hundred tons were sunk. Seventeen were unsuccessfully attacked. Six fishing vessels were sunk.

TELEGRAMS.

Loyalty of the Empire.

King's Message to War Conference.

LONDON, April 4. Press Bureau announces that King George has sent a message to the Imperial War Conference thanking it for the assurance of devoted loyalty of all parts of the Empire. His Majesty says he is glad that India is represented for the first time on the Council Board. He is well aware of the affection and the loyalty of all the Dominions and has received their loyal resolution with particular pleasure as the first act of the conference. His Majesty says he is keenly interested in the Conference's deliberations and trusts they will lead to a closer knitting of the whole Empire for the United efforts to bring war to a victorious conclusion.

FRANCE.

Enthusiasm in Paris.

LONDON, April 3. PARIS. Paris is overjoyed at President Wilson's speech. Crowds besieged the newspaper "Kiosks" and struggled for a glimpse at the tapes in the cafes. Great demonstrations were held outside the American buildings. Similar scenes were witnessed in provincial cities.

AMERICA.

Why the Senate Adjourned.

LONDON, April 4. The Senate had to adjourn owing to a technical objection raised by the pacifist La Follette, but Democrat leaders have decided on a continuous sitting to-day till the resolution is ratified.

Col. Roosevelt Congratulates President.

LONDON, April 4. Col. Roosevelt called at the White House to congratulate President Wilson on his speech and reiterated his wish to raise a division of American troops for service in France.

Naval Co-operation with Allies.

WASHINGTON.—The Navy Department announces that steps have been taken with a view to arranging a working agreement between the American and Entente navies. The Cabinet considered plans to raise a large war loan by a popular subscription.

Co-operation with the Allies.

LONDON, April 4. The following is the full text of a passage in President Wilson's speech regarding co-operation with the allies: "This will involve the utmost practicable co-operation in counsel with the Governments warring against Germany and as incidental thereto the extension to these Governments of the most liberal financial credits in order that our resources may, as far as possible, be added to theirs. This will involve the organisation and mobilisation of all the material resources of the country to supply war materials and to serve the incidental needs of the nation in the most abundant, economical and efficient way possible. It will involve the immediate full equipment of the Navy in all respects, particularly in supplying it with the best means of dealing with the enemy submarines. It will involve the immediate addition to the armed forces of the United States of at least half-a-million men who should be chosen on the principle of universal liability to service, and also the authorisation of a subsequent additional increment of an equal force as soon as it is needed and can be trained. It will involve also the granting of adequate credits to Government, which should be sustained, as far as can be equitably sustained, by well-conceived taxation in order to avoid, as far as possible, serious hardships and inflation likely to arise from vast loans. In carrying out these measures we should keep constantly in mind the wisdom of interfering as little as possible with the duty of supplying nations already warring with Germany with materials which they can obtain only from us or by our assistance. They are in the field, and we should help them in every way to be effective there."

American Advances to France.

As Repayment of French Assistance.

LONDON, April 4. Reuter is informed that the United States will probably make a free gift possibly of one-hundred millions sterling to France to be considered as repayment for the financial assistance rendered by France during the American Revolution.

BELGIUM

Diplomats Leave Brussels.

LONDON, April 4. BERNE.—The American and Chinese Ministers in Brussels with their staffs have arrived here.

GERMANY.

Meeting of the Emperors.

Arrival of Austrian Loyalty.

LONDON, April 4. AMSTERDAM.—A Berlin telegram says that the Emperor and Empress of Austria, Count Czernin and the Chief of the Austrian Staff, General Arz Von Straassenburg, have arrived at German headquarters on a visit to the Kaiser and Kaiserin.

SPAIN.

The Spanish Situation.

Situation in Spain appears to be settling down.

TELEGRAMS.

AUSTRIA.

Austria Seeking to End Struggle.

LONDON, April 4.

The "Lokalanzeiger's" announcement that the Central Powers are going to make a new peace offer is a culmination of a combination of circumstances, firstly, the statement of Count Czernin, the Austrian Foreign Minister, that the Central Powers were ready to negotiate a peace honourable to the enemy as well as to themselves, and secondly, a declaration in the "Vorwaerts" that the Central Powers were working "For an honourable and satisfactory peace"; and thirdly, the significant imperial gathering at German headquarters. The prevalent belief is that Austria is putting pressure on Germany to end the struggle, which is threatening the ruin of the respective countries and endangering dynasties.

HOLLAND.

Holland's Food Problem.

Effect of War Situation.

LONDON, April 4.

THE HAGUE.—Replying in the Chamber to interpellations regarding granting of leave to soldiers for agricultural purposes the Minister of War said that the general situation was such that there could be no question of leave on a large scale. The daily bread ration in Holland is now nine ounces.

RUSSIA.

German Activity on E. Front.

Russia Warned.

LONDON, April 3.

The "Daily Chronicle's" Petrograd correspondent says that M. Gutchkoff, the Minister for war, in an order, points out that the enemy is preparing a vigorous offensive on the Russian front. He emphasises that the active army needs fresh contingents and instructs Commanders and Governors to comb out all except indispensable men in the rear and train them rapidly for service at the front.

Attempt to Suicide.

Telegram from Petrograd says wife of the Ex-premier Stuermer has attempted to commit suicide.

ITALY.

Italian Shipping Returns.

LONDON, April 4.

Italian naval communique says, during the week ending with 1st instant 432 merchantmen arrived at Italian ports and 458 left. Six Italian sailingships were sunk of five of which were under one hundred tons.

WAR AT SEA.

The "Alnwick Castle" Disaster.

Reuter announces that another boat from the "Alnwick Castle" has been picked up and the survivors numbering nineteen including the Captain the Chief Engineer, Doctor, and pursuer, have been landed at New York. Altogether 116 persons have been saved fifteen have died and twenty five are missing.

A Mine Sweeper Sunk.

Admiralty announces that a minesweeper of an old type was mined and sunk on 3rd inst. Twentyfour of the crew are missing.

EGYPT.

British Success in Sinai.

King Congratulates Troops.

LONDON, April 4.

The King has sent the following message to General Murray:—News of the latest success of the troops under your command was received by us at home with the greatest satisfaction. We are proud of the achievement of your force and the assistance given by the allied armies. Convey to all ranks my hearty congratulations and confidence in their future efforts.

MESOPOTAMIA.

Advance in Mesopotamia.

Deli Abbas Occupied.

SIMLA, April 4.

The following telegram dated the 31st March has been received.

Our troops have occupied Deli Abbas, 13 miles south-west of Kizil Robat.

Russian Success.

Turks Still Retreating.

SIMLA, April 4.

The following telegram dated the 4th April 1917 has been received from "Eye-witness," Mesopotamia.

JEHEL HAMRIN, April 1st.—The force has just heard that the Russians have driven the Turks out of the Pass at Faivak, two marches east of Kasrishirin. These troops have retired across the Dialah at its junction with the Alwand. The force lately holding Jebel Hamrin also retired before our column which advanced from the northern face of the Jebel Hamrin range to-day and has occupied Kizil Robat. Our Cavalry pushed on seven miles beyond. In the morning enemy batteries were seen on the road, but their artillery is now quiet, and probably joined the retreating column. The bridge used for guns and transport is between Kizil Robat and Khaukin. The river is impassable and the infantry ferried over.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

CALCUTTA.

Calcutta Corporation Proceedings.

CALCUTTA, April 4.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation, the Chairman informed the Commissioners that he had received a letter from the Secretary, War Loan Committee, suggesting that each Ward Commissioner may be asked to hold ward meetings for the purpose of explaining the War Loan and its objects. This would greatly assist the Committee in its efforts to give publicity to the Loan.

The second meeting in connection with the Indian War Loan will be held in the Town Hall, Calcutta, on Wednesday next. His Excellency the Earl of Ronaldshay will preside.

THE INDIAN WAR LOAN.

CALCUTTA, April 4.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 9,15,85,700. The details are as under:—

	RS.	AS.	PS.
Bengal	3,19,95,500	0	0
Bombay	3,93,05,900	0	0
Madras	24,73,300	0	0
The United Provinces	35,26,200	0	0
The Punjab	78,38,300	0	0
Burma	36,21,900	0	0
Bihar and Orissa	5,56,700	0	0
The Central Provinces	12,46,700	0	0
Assam	1,12,900	0	0
Minor Administrations	9,08,300	0	0

Y. M. C. A. and the War.

Lord Ronaldshay's Appeal for Funds.

CALCUTTA, April 4.

An influentially attended meeting was held at the Empire Theatre to-night after dinner in support of the Y. M. C. A. Men's Christian Association work with the troops. His Excellency Lord Ronaldshay presided. In opening the proceedings the Governor paid an eloquent tribute to the excellent services rendered by the members of Y. M. C. A. to British and Indian soldiers at the front. Members of the Association have extended their social and beneficent work in all theatres of war with the most happy results. Thousands of soldiers, both British and Indian, had been receiving at trenches and in hospitals kindness, friendship, fatherly treatment and comfort at the hands of the Y. M. C. A. workers. At the front they were ministering not only to the physical needs but also to the needs of the soul of many of the brave fellows fighting for the cause of civilization. His Excellency was sure that the citizens of Calcutta would not hesitate to respond cheerfully to the appeal for funds to carry on this most beneficent work which the association had undertaken.

Lord Bishop of Calcutta and the Hon'ble Mr. Carter also made appeal for funds and urged that the work that already stood to the credit of the Association was a justification for the most liberal response on the part of the public of Calcutta.

Mr. Gourley said that about 10 lakhs of rupees were required by the Association to carry on the work in 1917, out of which close upon 6 lakhs were required on Y. M. C. A. work with the army. Bombay promised 1½ lakh and Mr. Gourley appealed for 1½ lakh from Calcutta. He announced that the Calcutta Turf Club and given Rs. 75,000 for work with the army connected with India.

BOMBAY.

Servants of India Society.

Establishment of a Political Club.

BOMBAY, April 4.

At a meeting held at the Servants of India Society, a political club called the "Indian Liberal Club" was founded with the object of promoting the scientific study of politics in general and Indian politics in particular, and of providing facilities for free and well-informed discussions on current political topics, as well as on abstract political questions.

Sir N. G. Chandavarkar is the President.

UNITED PROVINCES.

U. P. Legislative Council.

Yesterday's Proceedings.

LUCKNOW, April 4.

At to-day's meeting of the Council an interesting debate took place on Mr. Chintamani's resolution that power be given to determine the number and situation of liquor shops in their respective areas. On a division the resolution was lost. Another resolution regarding the re-organisation of the Agra Medical College was withdrawn. The Council adjourned to the 10th April for the budget discussion.

Cawnpore Forgery Case.

Accused Acquitted.

ALLAHABAD, April 4.

At the Allahabad High Court to-day Mr. Justice Tud-hall delivered judgment in the Cawnpore Forgery Appeal in which Abdul Rahman and Muzaffar Hussain were sentenced by the Session Judge of Cawnpore to four years rigorous imprisonment for obtaining bogus forged orders for fuel from the Government Harness and Saddle Factory for Mr. Hemingway. His Lordship found it impossible on the evidence to believe that Mr. Hemingway was deceived and defrauded and set aside the conviction and acquitted both the accused.

"Our Political Critics".

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri's Speech.

LUCKNOW, April 4.

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri, President, Servants of India Society, who is on a lecturing tour in this province arrived here from Cawnpore on the 2nd and delivered a public lecture on "Our political critics" in Kaiser Bagh Baradari yesterday evening. The meeting was largely attended by men of light and leading Hindus, Mahomedans, Parsi and Christian. Some of the Taidars of Oudh including Raja Sir Rampal Singh and Raja Suraj Baksh Singh and most of the non-official members of the Local Legislative Council including Dr. Sir Sumner Lal were present. The chair was taken by Syed Naviulla, ex-President of the Muslim League.

The Hon'ble Mr. Sastri in the course of his address said that ancient poet had divided people into three classes, those that sacrificed their self for the welfare of others benefactors in so far as their selfish interests permitted, and those who were for the ruin of others. Our critics fall into all these three classes. There are generously philanthropic men willing that India's political salvation should be reached although it might entail some sacrifice of interests of other parts of the British Empire. There are others who are willing to advance interests of India, only so far as it is compatible with the interests of England. Then there are those who are willing to sacrifice the interests of India for their own purposes. A good many who really belong to the third class masquerade in the second and first. Further than that is not seemly to go and mention the names of individuals. Proceeding further Mr. Sastri pointed out that within the British Empire there was room for every nation to realize its fullest political destiny. England was no longer justified to keep India in subjection. Many Englishmen thought like that though the rules of service and discipline required them to keep their tongue tied. Others were prepared to grant reforms, to say 'yes' to anything provided the agitators were strikingly strong. He asked the audience not to shrink from fighting (using the word 'fighting' in its a constitutional sense) for their ideal. Having to deal with critics of all sorts and conditions they had now and then to deal with individuals, and the speaker referred to the recent utterances of a Calcutta merchant who said that the nineteen members' memorandum and the Congress-League scheme were got up by people who had no influence in their land, though strange as it might sound this same gentleman advised his Anglo-Indian friends to start a counter movement in England so that the people of Britain might not be easily influenced by these unimportant men. Mr. Sastri after replying to the arguments put forward in support of the view that India was not fit for Home Rule referred to the Madras critic, Dr. Nair, who, he admitted was a man of great ability, talents and courage. "He feels no hesitation in coming to his conclusions however erratic they might be. He is one of those celestial bodies who roam of their own free will who appear sometimes to the telescope, sometimes to the naked eye and disappear all of a sudden, nobody knows when and where to". He criticised Dr. Nair's attack on the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya who, he said, was not a doctrinaire politician like Dr. Nair refusing to fall in line and work with the majority. Mr. Sastri said that their adverse critics oppose them different points of view. He was sorry to think that the Viceroy himself said that they were asking for catastrophic changes. On the contrary they were told by the other side that they were much too modest in their demands. He then dealt with another kind of critics who tried to seduce them to slippery grounds by indicating their demands as halting who criticised their abstention from asking for autonomy for universal suffrage, control of the army and the navy furnishing positive proof that they apparently lacked the real stuff to manage their own affairs and preserve the country from internal and external aggression. The true answer to such criticism, Mr. Sastri said, was 'treat us as you treat and have treated your self-governing colonies'. After emphasis on the necessity of strenuous agitation making the grant of political freedom inevitable Mr. Sastri dealt with the lessons that they should learn from their critics and asked them to fight for the liberty of India even as their critics fought for their vested interests of England. He asked them to plan their campaign and speak out their mind and not labour under a false sense of statemanship and attempt to appear sweetly reasonable and surrender the cause even before it is annulated. They were matched against a people whose political acumen was unrivalled and it behooved them all to plan their movements with care. Then turning to the young men he advised them not to force issues out of the hand of their elders, the natural leaders and to leave the guidance of affairs in their hands.

After a vote of thanks to the speaker and the chair the meeting was brought to an end.

CENTRAL PROVINCES.

A Case of Breach of Manners.

Settlement on Apology.

NAGPUR, April 4.

Mr. J. G. Bourne, I. C. S., Assistant Commissioner, Nagpur, tendered an apology to Mr. M. V. Abhyankar, Bar-at-Law, for having made against him, in his absence in his Court, on the 8th ultimo, certain improper and uncalled for remarks referring to a previous incident and calling him unmanly and also threatening to haul him up for contempt of Court. The incident referred to was that, at Khungson Railway Station, Mr. Bourne was seated in the first class compartment during ingress. Mr. Abhyankar, who wanted to get into the same compartment, had to insist on Mr. Bourne's removing his legs to allow him and his luggage to get in which he evidently did not like.

The Durbar after having been satisfied with the successful working of the various Panchayats established in several villages in the State as a boon on the occasion of the Shastipurni celebration of H. E. Sir Rama Varma, ex-Raja of Cochin, now intends to invest the Panchayats Courts with powers to try petty civil cases. Hitherto the Panchayats were only empowered to look after the village sanitation, agricultural needs, maintenance of roads etc.

H. E. the Governor will preside over the War Loan Meeting in the Town Hall Calcutta on the 11th instant.

సంఘ సంస్కరణము

I.

సూర్యనారాయణరావు గారికి ప్రత్యుత్తరము.

30వ మార్చి ఆంధ్రపత్రికలో సూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారు సంఘ సంస్కరణమును గురించి యొక విచిత్రమైన వ్యాసమును వ్రాసిరి. రావుగారి పేరుంటువలన ఆంధ్రపత్రికవారు ప్రకటించిరి. వారు ప్రకటించుటవలన జవాబు వ్రాయవలసి వచ్చెను. కాని యితరులే యీ యుత్తరము వ్రాసి యున్నయెడల ఇవి సర్వసాధారణముగ సంఘ సంస్కరణమునకు ఇష్టము లేనివారు యుత్తరులు తోచనప్పుడు చెప్పెడి మాటలని ఎవరును లక్ష్యముచేసి యుండదు.

ప్రతి దేశమునందును కొందరు విచిత్ర ప్రకృతు లుండురు. పూర్వవస్తువునందు సంస్కరణమును గురించి గొంతు బ్రద్ద లగునట్లు అరచి తాము చేసిమాపెడి కాలము రాగానే భయపడి చేయలేక తమ దౌర్బల్యమును కప్పి పుచ్చుటకయి సంఘ సంస్కరణమునకు వ్యతిరేకములైన సిద్ధాంతములను చెప్పి మొదలుదురు. ఈ సిద్ధాంతముల నైనను స్పష్టముగ జెప్పరు. అట్లు చెప్పినయెడల ఇదివరకు తమ్మును భూషించినవారు తమ్మును దూషించుకొనెమో యన్న భయము. అందుచే తరుకు క్రొత్త తత్వములేమో తెలిసినవని నటించుచు తాము చెప్పవలచిన మాటలు వ్రావిప్రజాజాయముగ ఒక తడిక అల్లెదగు. దానికి అర్థమూ ఉండదు. అర్థమూ ఉండదు. సూర్యనారాయణరావుగారి వ్రాతలను బట్టి చూడగా వీరును యీజాతిలో చేరినట్లు కానవచ్చుచున్నది.

కుమారునకు వివాహమునకు వచ్చువరకు వీరి సంస్కరణాభిలాష చల్లబడి, నూతనసిద్ధాంతములను క్రొత్తతత్వము లును వీరికి గోచరింపవోదగినవి. వరకులములు గ్రహించుట ఒక గొప్పతప్పు గాదని వీరు వ్రాసినలేఖలను చూచిన నాట నుండియే వీరు సంఘసంస్కరణముయొక్క ప్రచ్ఛన్న శత్రువులకోటిలో చేరినది సేను నిశ్చయించుకొంటిని. రావుగారు ఈ ఉత్తరమువ్రాసి పూర్వముకంటె ఒక మెట్టు నైకి ఎక్కిరి.

ఇక ఆ లేఖలోని విషయములను గుఱించి విచారించుము. ఇందులోని విషయమునకు స్పష్టముగ గానుపించునట్టి తలతోక లేకపోయినను మొత్తముమీద ఉద్దేశ్యము సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నములను నిరుత్సాహపరచుట తరు ఆచరణ చే సంస్కరణములనుచేసి చూపుచుండు వారిని వెక్కిరించుట. ఇవన్నియు స్పష్టముగ జెప్పటకు దైర్యము చాలనందున యీతలక్రిందుభావ యీ అర్థముగాని తత్వముపరిణమించినది.

సూర్యనారాయణ రావు గారు ఏదో యొకసాంఘిక శాస్త్రమును సేను చదువుచున్నారట. అందు వారు సేర్పు కొన్నక్రొత్త తత్వములను లక్ష్యపరిగాన జవాబుచెప్పవలెనట! వీరు వ్రాసిన వ్యాసమునలన ఆ క్రొత్త గ్రంథములోని సిద్ధాంతముతో వీరు ఏకీభవించునట్లు కనబడుచున్నది. ఇంగ్లీషు విద్యను బి. ఏ. వరకు అభ్యసించినవారయ్యును; ఆంధ్రనాయకులలో మొక్కరుగ సుగణింపబడుచును సేటివరకును వీరు సాంఘిక శాస్త్రమును చూపక యుండుట ఒక వింత.

సంఘ సంస్కరణమునకు నిరుత్సాహమును ప్రబ్బించెడి యేదో యొక సాంఘిక శాస్త్రమును సేను చదివి వీరికి దానియందు గౌరవము గలుగుటయు అంతకంటె వింత కావున యీ రో పు ఖండము నందలి సాంఘిక శాస్త్రము (Sociology) క్రొత్తగా విటీవల నిర్మింపబడిన శాస్త్ర మని రావుగారికి విన్నవించుచున్నాడను. అందును గుఱించి పండితులందరును ఇంకను ఏకీభవించి యుండలేదు. అందలి పెక్కు విషయములు ఇంకను ఊహాంగనే (Theories) యెంచబడుచున్నవి; కాని నిశ్చితసిద్ధాంతములన్న గౌరవమును పొందియుండలేదు. కార్యకూల నిరుత్సాహపరులకు సాంఘిక శాస్త్రమును శత్రుముగ దీసికొన్నపుడెల్ల పాశ్చాత్య సాంఘికశాస్త్ర రహస్యములను ఎరిగినవారు కూడ కొందరి జేశమున గలరని రావుగారు జ్ఞాపక ముంచుకొందురు గాక యిది మనవి జేయుచున్నాను.

వీరి యుత్తర మంతయు చూడ మూడువిచిత్రమైన సిద్ధాంతములు కానవచ్చుచున్నవి. (1) సంఘ సంస్కరణము నకు బూనువాడు ప్రపంచములోని అన్ని శాస్త్రములను అభ్యసించ వలయును! సంస్కర్తకు భౌగర్భ శాస్త్రము (Geology) యంతగతిశాస్త్రము (Dynamics) వచ్చియుం డవలయునట. ఈ శాస్త్రములకును, సంస్కరణమునకును రావుగారి కెట్టి సంబంధమును చూపగలరో "తాటిచెట్టుందుకు ఎక్కిరివిరా యంటె దూడగడ్డికి" అన్నవాడుకూడ అదే సంబంధము, తాటిచెట్టునకు, దూడగడ్డికి బాపగలదు. సంఘ సంస్కరణ చేయదలచుకొన్నవాడు మానవ శాస్త్రమును (Psychology) జీవశాస్త్రమును (Biology) జక్కగవర్ణింపి యుండవలయునట. ఈ శాస్త్రములను జక్కగవర్ణించుటకు మొక్కమానవుని జన్మమును చాలవంత యభివృద్ధిని యీ శాస్త్రములు చెందియున్నవనియు; దినదినమును నూతనమార్పు లకు లోనగుచున్నవనియు సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు ఎఱుంగక పోవచ్చును. కావున వీరిసిద్ధాంత ప్రకారము సంస్కర్తకాలమునన్న మానవుని జీవితములో సేర్పుకొన లేని శాస్త్రములన్నియు సేర్పుకొనవలయును, లేదా సంస్కరణము నైననుమానుకొనవలెను. వీరుచెప్పినమాటే మనము విన్నయెడల నిమ్మ జాతుస్థిరణము చేయవలయునని చెప్పవారిని, నీకు Parallelogram of Forces తత్వము తెలియునా అనియు రజస్వలూపంతరము వివాహము చేసికొందునను వారిని నీకు వీజగణితములోని కుట్టకమువచ్చునా యని అడుగవలెను. వాడు లేదనిన చెట్ నీవు పనికిరావు అని వెడలగొట్టవలెను. ఇంకానయము సంఘసంస్కర్త "లా" అంతచదువవలె "లాయు" లే గాని పనిక్లిరాడని వీరనలేను. వీరి సిద్ధాంతముకంటె విపరీతమైన సిద్ధాంతము ప్రపంచమునందు మరియొకటి యుండదు. ఇన్ని శాస్త్రములు చదివినవాడు కావలయునని అంటు ఎందుకు. ఇదివరకు బుట్టిన సంస్కర్తలలో యిన్ని విద్యలు గలవారు ఎవరునూ లేరు. అందువల్ల వారు పనికిరారు అని చెప్పటకు. ఈ మాటయే స్పష్టముగా జెప్పిన భాగం డదా! వీరినిజస్వరూపము చదువరులకు స్పష్టముగ తెలిసి యుండును. ప్రచ్ఛన్న శత్రువు లెప్పుడును ప్రస్ఫుట శత్రువు కంటె భయంకరులు, సంస్కర్తలన్ని శాస్త్రముల నెచ్చి

గాని తా మాచరింప గూడదనియు, ఇతరులకు బోధించగూడ దనియు చెప్పటోక అత సిద్ధాంతము. ఇన్ని శాస్త్రము లొక్క డు చదువుట యసంభవము. ఇదివరకై పోయిన సంఘ సంస్కర్త లెవ్వరును ఇన్ని శాస్త్రముల చదివినయందలేరు. అయినను వారి సంస్కారములవలన లోకము బాగుపడినది. పూర్వపు సంస్కర్తలలో బుద్ధుడు, బసవేశ్వరుడు, నానక్ కబీర్ తుకారామ్ మొదలైనవారు పండితులు కారు. కావున వీరిని, వీరు మిక్కిలి యుదారభావముతో గకలజాతులు సమానమని బోధించిన బోధలునూ ధిక్కరింప వలసినదేనా? అంతకుపూర్వమున్న యజ్ఞానమును తొలగించి కొంతవరకై నను వారు లోకక్షేమము చేసిన వారుకా? ఇటీవల వారిని దీసికొన్ననూ రామమోహన రాయలు ఆన్ని శాస్త్రములలో ఆరి తేరినవాడని చెప్పవచ్చునా? పాశ్చాత్య మానసిక శాస్త్ర మప్పటికి మిక్కిలి బాల్యావస్థలో నుండెను. ఏ శాస్త్రమును గుఱించిన యొక గ్రంథమును సేను సంపాదించి గరియైన యథము చేసికొన లేక రావుగారు దానిని సంఘ సంస్కర్తల మీద ప్రయోగించదలంచిరో ఆ సాంఘిక శాస్త్ర (Sociology) మప్పటికి కంకణస్థివుట్టనే లేదు. ఈశ్వర చంద్ర విద్యా సాగరులు సంస్కృతమునందు మాత్ర మఖండపండితుడు. దయానందుల వారికి ఇంగ్లీషు, ఫ్రాన్స్, రాబు. కావున యీ సంస్కరణనాయకులు పనికి రారని సూర్యనారాయణ రావు గారు చెప్పుగలరా? ఏదీ భయముండిచి వ్రోయుతో ముండుకు వచ్చి చెప్పనిండు? అప్పుడు! దాని నంగతి చూతము ఇప్పుడే పిల!

పాశ్చాత్య సంఘ సంస్కర్తలను తీసికొన్నను వారిలో రావుగారి సిద్ధాంత ప్రకార మారి తేలిన వారు లేరు. లూథర్ (Luther) కాల్విన్ (Colvin) మొదలగు వారు పండితులే. వారి మత విషయమైన పూర్వోక్త విమర్శలలో మహా మహాపాధ్యాయులే కాని యిప్పు డభివృద్ధియైన జీవశాస్త్ర ము, మానసిక శాస్త్రము, సంఘశాస్త్రములను నెఱింగినవరకు నా? అందువలన వీరి మత, సాంఘిక సంస్కరణముల యోగ్యత తగ్గునా?

చెన్నపురి ఏప్రిల్ 4 తుర్లపాటి. వేంకటేశ్వరరావు.

కుమారంగమును గూర్చి! జి. జి. పోరెట్. యం. బి. సి. యం. గారు వ్రేయుప్రతిక కిట్లు వ్రాసిరి:— "ఈ రోగము మూడువిధములుగా నున్నది. (1) నరముల మూత్రము చెరచునది. (2) నరములక్లిచ్చెరచి, రక్తాంత కాలులతెరుచునది (3) వైరెండు విధములు కలసికన్ది, రెండవరకలి జాడ్యము చాల భయంకర మైనది. దీనికలనవరణముకూడసంభవించును. పూర్వముచాలా గ్రహానెను కనిపెట్టినను పరీ వి యొనాడుగారి సోడియం డైసో కాల్డేట్ అనునం అమూల్యముయినది. దీని ఫలితము లింకను బాగుగ తెలియలేదు. చాలాగ్రాగ చదువులోనుండి చేసినచుండు లింక ననేకములు కలుగవు. ఆరోగ్యవిషయమై యెన్ని భలు జరుగుచున్నను ప్రబలుచున్న ఈ ఘోరవ్యాధి విషయ మొకరును యోచించకుండుట సోచనీయము. జాతీయతభేదములు లేక భాగ్యవంతులకన్న! పేదవారి నిగ్రహముగా నిడించు యీవ్యాధి విషయమున చెన్నరాష్ట్ర వైద్యసంఘము వారు ప్రధమ నెఱవరి లేలచెదరు.

The Glory of A Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA India.

భిక్షగాచార్యులవా: శ్రీమాదిక ఆర్యస్వరూపములు.

ఆంధ్రాస్థాన ధర్మశాస్త్ర చరిత్రమైనది.

ప్రతిమాడుమానముల కొక్కితూరి ప్రచురచుగును. ఆయుర్వేదోదయ గ్రంథముల చందాచారుల కుచితముగ పంపబడును. చందా సంవత్సరమునకు రూ. 1-0-0.

జనలు ప్రకృతిచెట్టులను చక్కగ గ్రహించి చేపట్టగల్గి నితరులకు వలయు యాకర్షణమును శీఘ్రముల మూలకము బోధింపబడును. కావున వృత్తానుభవన, విద్యాభిలకును, శ్రీలకును అత్యవశ్యకముగ నుండును.

హిందూగృహ వైద్యము. గ్రంథమాలయొక్క ప్రథమ ప్రచురము. దీనివల అకాలు 8 747

తేలుమందు వెల సీసా ౧-౩ 0-8-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేష గౌరవ గలదు కుట్టినవోట కొంచెము మందుపోసిన బాద మామమగును. అమృతాంజనము దిహి, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

